

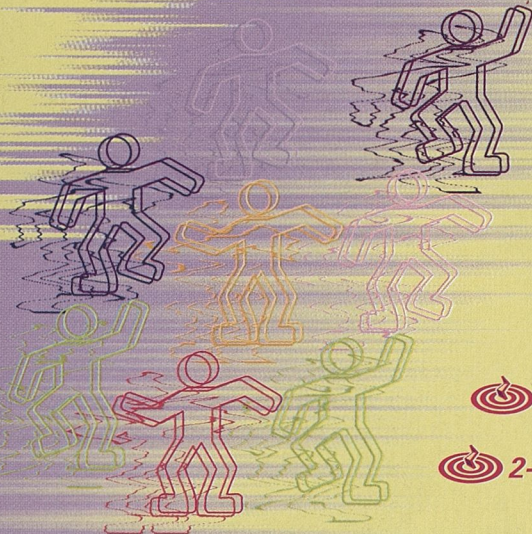

UTRIP

INFORMATIVNI BILTEN ZBORNICE ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE / ZVEZE
DRUŠTEV MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SLOVENIJE

Leto VII. številka 4. april 1999

poštnina plačana pri pošti 1102 Ljubljana

naklofen[®] rapid

diklofenak kalij

tablete po 50 mg

 hitro odpravi akutno bolečino

 2- do 3-krat 1 rapidna tableta na dan

Skrajšano navodilo

Indikacije: Lajšanje akutne bolečine. Potravmatska bolečina (izpahi, zvini, nategi), pooperativna bolečina (travmatologija, ortopedija, ginekologija, oralna kirurgija), ginekološka bolečina (dismenoreja, bolečine zaradi vstavitve materničnega vložka in druge bolečine), glavobol, zobobol, bolečina v hrbtenici, zunajsklepni revmatizem, dopolnilo k zdravljenju infekcijskih bolezni.

Odmerjanje: Tablete Naklofen rapid dajemo 3-krat na dan. Izjemoma, npr. pri dismenoreji, odmerek povečamo na 200 mg na dan. Pri blagih bolečinah zadošča 100 mg na dan. Tablet Naklofen rapid ne dajemo otrokom do štirinajstega leta starosti.

Kontraindikacije: Peptični ulkus. Preobčutljivost za diklofenak. Diklofenak je kontraindiciran pri bolnikih, pri katerih je predhodno jemanje salicilatov ali drugih zdravil, ki zaviralno delujejo na sintezo prostaglandinov, povzročilo napad astme, urtikarijo ali akutni rinitis.

Opozorila: Previdnost je potrebna pri bolnikih s hudimi okvarami jeter ali ledvic, pri bolnikih s srčnim popuščanjem, porfirijo, Crohnovo boleznijo in pri ulceroznem kolitisu.

Stranski učinki: Lahko se pojavijo prebavne motnje. Redko se pojavijo peptični ulkus ali krvavitve v prebavilih. Izjemoma lahko pride do preobčutljivostne reakcije, glavobola, perifernih edemov in neznatnega povečanja vrednosti transaminaz.

Oprema in način izdajanja: 10 tablet po 50 mg. Na zdravniški recept. 1/99.

Podrobnejše informacije so na voljo pri proizvajalcu.

Krka, d. d., Novo mesto
Šmarješka cesta 6
8501 Novo mesto

**Nanj
se
lahko
zanesem!**

INFORMATIVNI BILTEN
ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE -
ZVEZA DRUŠTEV MEDICINSKIH SESTER IN
ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SLOVENIJE

UTRIP

ODGOVORNA UREDNICA:

Irma Antončič

UREDNIŠKI ODBOR:

Irma Antončič, Bojana Filej, Irena Istenič,
Petra Kersnič, Veronika Pretnar Kunstek

LEKTORICA:

prof. Cvetana Tavzes

NAKLADA: 11550 izvodov

LETNA NAROČNINA ZNAŠA:

4500 SIT

Za člane brezplačno

NASLOV UREDNIŠTVA:

UTRIP

Zbornica zdravstvene nege Slovenije

Ljubljana, Vidovdanska 9

telefon, telefaks: 061/316-055

e-mail: zveza.med.sester@siol.net

Žiro račun: 50101-678-48641

Po mnenju Urada vlade za informiranje z dne 4. 3.
1993, št. 23/71-93 sodi Utrip med proizvode, za katere
se plačuje 5-odstotni davek od prometa proizvodov.

TRŽENJE OGLASNEGA PROSTORA:

ANONSA d.o.o. Ljubljana, Preglov trg 6,

tel.: 061/1408-202, tel/faks: 1400-315

PRIPRAVA ZA TISK:

STARLING d.o.o.

Vrhnika, Krožna pot 2, tel/faks: 061/753-800

e-mail: starling@siol.net

TISK:

Tiskarna POVŠE

Povšetova 36 a, Ljubljana,

tel/faks: 061/301-542

MLADIM KOLEGICAM

Ko si izbrala ta poklic
tedaj še nisi vedela,
kaj je medicinska sestra,
samo lepo uniformo si videla
in kako boš tudi ti v njej
delala ob posteljah bolnic.

Toda dobra medicinska sestra
mora biti kakor sestra vsem,
pomagati jim vselej in povsod,
mnoge težave premagovati
in še osebno srečo žrtvovati.

Gledala boš trpljenje ljudi,
vendar obupati ne smeš,
če te bo presunila njih beda.

Vse, kar izveš od njih
in kar boš ob tem čutila,
naj ostane skrito v tebi.

Za delo boš rabila vse več znanja,
toda bodi skromna in poštena,
čeprav si z vsem obdarjena.

Helena RAVNIČ

Fotografija na naslovnici: Peter Skoberne

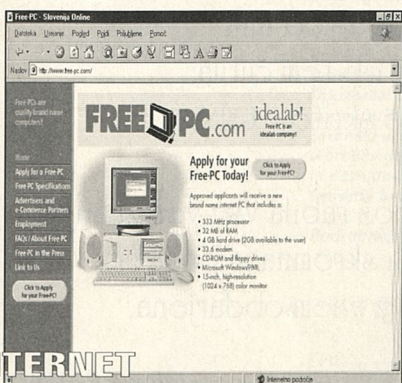

UDELEŽILI SMO SE

MOTIVACIJSKI VIKEND

STROKOVNI KLINIČNI PRAKTIKUM
MARIBORSKIH ŠTUDENTOV VIŠOKE
ZDRAVSTVENE ŠOLE V CELOVCU

INTERNET

PRIHODNOST INTERNETA IN ELEKTRONSKA
POŠTA

DELO ZBORNICE-ZVEZE

- MAREC NA ZBORNICI - ZVEZI -----5
- VABILO K SODELOVANJU S PROJEKTNO SKUPINO ZZMS -
ZDMSZS ZA OBLIKOVANJE STANDARDOV ZDRAVSTVENE
VZGOJE -----6

ICN

- VPRAŠANJA ZDRAVSTVENE NEGE -----7
- CHRISTOPHER REEVE IZRAŽA PRIZNANJE ZDRAVSTVENI NEGI
KOT ČASTNI POKROVITELJ JUBILEJNEGA LETA ICN -----9

SZO

- NOVICE ZA SVETOVALNO SKUPINO
IN DRŽAVE ČLANICE SKUPINE LEMON -----10
- ZDRAVJE ZA VSE ZA 21. STOLETJE -----11

RSK

- POROČILO O DELU RAZŠIRJENEGA STROKOVNEGA
KOLEGIJA ZA ZDRAVSTVENO NEGO V LETU 1998 -----12
- PROGRAM DELA RAZŠIRJENEGA STROKOVNEGA
KOLEGIJA ZA ZDRAVSTVENO NEGO V LETU 1999 -----13

MI MED SEBOJ

- MARIJA KARLIN -----14

NE PREZRITE

- UTRIP V UTRIPU -----15
- VBODI Z IGLO IN PREPREČEVANJE OKUŽB V JAVNEM
ZDRAVSTVU -----16

S HUMORJEM JE LAŽJE

- UTRINEK Z VIZITE -----17

UDELEŽILI SMO SE

- MOTIVACIJSKI VIKEND -----18
- STROKOVNO SREČANJE SEKCIJE MEDICINSKIH SESTER IN
ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV ZA PODROČJE NEFROLOGIJE,
DIALIZE IN TRANSPLANTACIJE LEDVIC -----19
- STROKOVNI KLINIČNI PRAKTIKUM MARIBORSKIH
ŠTUDENTOV VIŠOKE ZDRAVSTVENE ŠOLE V CELOVCU ----21

ŽIVLJENJE IN DELO

- DOBER DAN, AMERIKA -----30

SREČANJA 33

RAZMIŠLJANJA

- DOŽIVLJANJE NOSEČNOSTI - VPLIV -----34
- NEUREŠNIČENA ŽELJA -----35

INTERNET

- PRIHODNOST INTERNETA IN ELEKTRONSKA POŠTA -----36

OBVESTILA 38

STROKOVNA SREČANJA DOMA 41

STROKOVNA SREČANJA V TUJINI 46

Vijudno prosimo, da prispevke za objavo v naslednji številki UTRIPA pošljete do 25. v mesecu in če je le možno na disketah ali na e-mail: starling@siol.net, po predhodnem dogovoru z uredništvom. Uredništvo

MAREC NA ZBORNICI

Petra Kersnič

Marec, znan po simboliki 8. marca – mednarodnega dneva žensk, je letos mineval v večji pozornosti, kot smo ga navajeni. Več je bilo dobrih želja, več rož in nenadajne veliko več govora o ženskah kot druga leta. Posebnost letošnjega praznika je tudi ta, da so o položaju žensk tokrat več govorile ženske kot moški in to s kritičnim pogledom na lasten položaj in veliko manj se je govorilo o primerjanju položajev. Iz medijev lahko povzamem del razprave, ki kaže, da so med pravicami, zapisanimi v ustavi in v mnogih zakonskih regulativih velike razlike med tem, kar je zapisano, in tistimi, kar dejansko uživamo. In naj se pridružim vsem, ki so v teh dneh izjavile, da vse kaže na to, da bomo ženske nosile največje breme pokojninske reforme. In kaj nam je storiti? Stopiti skupaj in si prizadevati za enakopravnost ter, če se izkaže za dobro in koristno, preseči tudi morebitne strankarske interese. Zavedajoč se, da je večina takih akcij podobna teku na dolge proge, pričnimo in ne nehajmo teči!

In kaj smo delali in kje smo bili:

- 1.3. Uredniški odbor Utripa
- 2.3. se je v Novem mestu sestal organizacijski odbor 6. simpozija
- 4.3. seja Statutarne komisije
 - seja Komisija za izobraževanje
 - sestanek delovne skupine za strokovne standarde na področju zdravstvene vzgoje
- 8.3. konferenca slovenskega društva za informatiko
- 9.3. seja Nadzornega odbora
- 10.3. seja Upravnega odbora
 - seja delovne skupine za projekt negovalnih bolnišnic
 - posvet o reformah v zdravstvu
- 11.3. seja delovne skupine za temeljno dokumentacijo
- 15.3. seja Organizacijskega odbora za obeležitev 7. aprila – mednarodnega dneva zdravja v organizaciji Inštituta za varovanje zdravja
- 17.3. konferenca o približevanju EU z vidika uveljavljanja EU - direktiv

- 18.3. in 19.3. seja Statutarne komisije
- 22.3. razgovor s predsednikom Zdravstvenega sveta prof. dr. Zoranom Arnežem, dr. med.
- 22.3. in 29.3. seja Komisije za dodeljevanje sredstev iz sklada za izobraževanje
- 23.3. seja Kandidacijske komisije za volitve podpredsednikov
- 24.3. seja Odbora regijskih društev
- 25.3. seja Koordinacijskega odbora strokovnih sekcij
- 29.3. seja uredniškega odbora Utripa
- 30.3. razgovor z državno sekretarko na Ministrstvu za zdravstvo, prim. dr. Dunjo Piškur Kosmač, dr. med.
- 31.3. seja Nacionalne koordinacije pri ZZNS
 - razgovor z dekanom Visoke šole za zdravstvo v Ljubljani, prof. dr. Božom Kraljem, dr. med.

DOPISANO: Včasih si res srečen, da mine dan, teden mesec in kdaj tudi kakšno neposrečeno leto – misliš, da si delal, občutka o tem pa ni od nikoder!!!

100 – let ICN - LONDON, 27.6.1999 - 1.7.1999

PROSLAVIMO PRETEKLOST ZDRAVSTVENE NEGE – ZAHTEVAJMO PRIHODNOST.

Program potovanja bomo objavili v majski številki Utripa. Vsa dodatna pojasnila, ki jih potrebujete za prijavo na potovanje ali obročno odplačevanje, lahko prejmete:

JANEZ KRIVOGRAD : Kompas Maribor – tel. 061 210 664 ali 0609 635 321

VABILO K SODELOVANJU S PROJEKTNO SKUPINO ZZMS - ZDMSZTS ZA OBLIKOVANJE STANDARDOV ZDRAVSTVENE VZGOJE

Milica MASLO

Na 1. kongresu zdravstvene nege Slovenije leta 1997 je bil sprejet sklep, da na področju strokovne vzgojne dela potrebujemo strokovne standarde. Zbornica zdravstvene nege je imenovala strokovno skupino, ki je nosilec uresničitve tega sklepa. V njej sodelujejo: Milica Maslo - predsednica - in članice Silva Hoyer, Verica Turk, Alenka Krist in Irena Velušček. Delovna skupina se je po ustanovitvi (septembra 1998) sestala na dveh delovnih sejah v februarju in marcu. Naloga, ki smo jo prejele, je zelo zahtevna, predvsem zato, ker je področje zdravstvene vzgoje v sklopu dejavnosti zdravstvene nege nedorečeno. To je obenem močen motiv za ureditev dejavnosti. V pomoč nam bo dejstvo, da največji delež formalne zdravstvene vzgoje v zdravstvenih organizacijah in zunaj njih opravimo ravno medicinske sestre. Oblikovanje standardov zdravstvene vzgoje je pogoj za zagotavljanje kakovosti na tem področju. Ker se zavedamo, da je področje zdravstvene vzgoje tisto, na katerem se srečuje delo različnih strokovnjakov v sistemu zdravstvenega varstva, želimo empirično in izkustveno priti do zanesljivih podatkov o pomenu in udeležbi medicinskih sester na tem področju. V skupini smo se odločile, da je za začetek nujno preučiti razmere za izvajanje zdravstvene vzgoje v sistemu zdravstvenega varstva v Sloveniji. Tako bi pridobili podatke o kadrih, opremljenosti, financiranju, programih in vrednotenju zdravstvene vzgoje. To je eden

od načinov določanja kazalcev, na katerih je možno graditi kriterije za standarde zdravstvene vzgoje. Po operativnem planu strokovne skupine bomo v maju 1999 izvedli anketo v vseh zdravstvenih zavodih, socialno varstvenih ustanovah in zdraviliščih v Sloveniji, povsod tam, kjer se izvaja zdravstvena vzgoja. Ugotovitve bodo predstavljene na 2. kongresu zdravstvene nege. *Medicinske sestre, ki so v posameznih ustanovah zadolžene za zdravstveno vzgojo, in glavne medicinske sestre omenjenih ustanov pristrčno prosimo za sodelovanje pri anketiranju ter za predloge v zvezi s standardi zdravstvene vzgoje. Samo s skupnimi močmi lahko dosežemo boljši položaj zdravstvene vzgoje in trdnější položaj medicinskih sester na ledini, ki jo že desetletja orjemo prav me, sedaj pa postaja zanimiva njiva za mnoge, tudi nezdravstvene delavce.* Kolegic ne pozivam k nestrpnosti do drugih izvajalcev, temveč k sodelovanju, vendar si moramo same izdelati kriterije in standarde za takšno kakovost zdravstvene vzgoje, ki bo prebivalstvo usposabljala za kakovostno življenje in samooskrbo. Nenazadnje je to misija zdravstvene nege na preventivnem področju. Pomagati človeku do znanja, moči in volje, da bi sam poskrbel za svoje zdravje. Z združenimi močmi bomo uspešne in predvsem bolj zadovoljne z lastnimi dosežki.

OBVESTILO

V tekstu Statuta Zbornice zdravstvene nege Slovenije - Zveze društev medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije prosimo za upoštevanje naslednjih popravkov:

- 1. 20. člen na strani 28 mora biti v pravi navedbi 19. člen.**
- 2. Redakcijsko se popravi 15. člen, kjer se v tretjem odstavku črta beseda koordinacijo in se tekst glasi: "Kandidatno listo za izvolitev podpredsednika za splošne zadeve skupščini predloži Upravni odbor."**

Mednarodni svet medicinskih sester (ICN)

VPRAŠANJA ZDRAVSTVENE NEGE

pripravila: Veronika Pretnar Kunstek

V okviru dejavnosti ob stoti obletnici je ICN pripravil posebno serijo sporočil za javnost s skupnim naslovom Vprašanja zdravstvene nege, s katerimi se je mogoče hitro seznani z dogajanjem na področju zdravstvene nege in mednarodnimi vidiki aktualnih vprašanj zdravstvene nege in socialnega varstva.

ICN O ZDRAVEM STARANJU

Javno zdravstvo

in izzivi zdravstvene nege

Leta 2020 bo na svetu živel več kot milijarda ljudi, starih 60 let ali več, od tega jih bo več kot 700 milijonov živel v državah v razvoju.

Vsak mesec skoraj milijon ljudi dopolni 60 let. V 20. stoletju smo pričali dramatičnemu povečanju absolutnega in relativnega števila starejših ljudi tako v razvitih državah kot v državah v razvoju, zato je večjo pozornost vprašanju zdravega staranja namenila tudi zdravstvena nega.

Ključne napovedi o staranju prebivalstva v prvi polovici 21. stoletja so naslednje:

- do leta 2020 bo Japonska postala država z najstarejšim prebivalstvom na svetu, saj bo kar 31 odstotkov ljudi starejših od 60 let. Sledile naj bi Italija, Grčija in Švica.
- do leta 2020 bo od desetih držav z največjim deležem starejših ljudi kar pet držav v razvoju: Kitajska, Indija, Indonezija, Brazilija in Pakistan.
- število starejših ljudi v državah v razvoju se bo do leta 2020 glede na leto 1980 povečalo za skoraj 240 odstotkov. K temu bo prispevala predvsem manjša plodnost in daljša življenjska doba, zaradi uporabe sodobne tehnologije in zdravil.
- v skoraj vseh državah bodo ženske živele dlje kot moški. Predstavljale bodo večino najstarejših starih ljudi in ostarelih ovdovelih

oseb, hkrati pa bodo tudi najpogostejše skrbele za starejše ljudi.

Zdravstvene posledice staranja

Za zdravje starejših ljudi je najprimernejše merilo sposobnost delovanja in ne prisotnost bolezni. Po definiciji so starejši ljudje zdravi in se uspešno starajo, če so v danem družbenem okolju sposobni samostojnega delovanja. To pomeni, da jih je mogoče imeti za zdrave, če so intelektualno in družbeno aktivni, tudi kadar boleajo za kroničnimi boleznimi. Naloga zdravstvenega varstva je, da starejšim ljudem pomaga, da ostajajo prilagodljivi, da skrbi za njihovo dobro, jih neguje v času akutnih in kroničnih bolezni in jim nudi nego in tolažbo, ko umirajo. Ob tem je seveda potrebno upoštevati, da je v svetu vedno več ljudi, ki so nagnjeni h kroničnim boleznim in zdravstvenim težavam, ki povzročajo oslabelost organizma.

- Med najpogostejšimi kroničnimi boleznimi, ki prizadevajo starejše ljudi po vsem svetu, so kardiovaskularne bolezni, rak, sladkorna bolezen, osteoartritis, pljučne bolezni, Alzheimerjeva bolezen in duševne motnje, predvsem depresija in demenca.
- Po napovedih bo do leta 2020 kar tri četrtine vseh smrti v državah v razvoju posledica starosti, med vzroki pa bodo predvsem neprenosljive bolezni, kot so bolezni obtočil (CSD), rak in sladkorna bolezen.
- V državah v razvoju se naglo povečuje delež bolnikov s previsokim krvnim tlakom in sladkorno boleznijo. Bolezni obtočil in

rak so že zdaj glavni vzroki smrtnosti v Argentini, na Kubi, v Urugvaju in nekaterih predelih Azije.

- V državah v razvoju vse kronične in akutne bolezni še zaostrejuje stalna revščina.

- V državah v razvoju malarija še vedno ostaja glavni vzrok zdravstvenih okvar in invalidnosti.

- Očesne bolezni, kot so očesni katar, glavkom, trahom in kseroftalmija, so v razvitem svetu glavni vzroki poškodb vida. Ob tem je potrebno poudariti, da samo v Združenih državah letno opravijo približno 1,35 milijona operacij očesnega katarja.

- V bolj razvitih območjih so glavne kronične bolezni, ki prizadevajo starejše ljudi, artritis in druge bolezni mišic in okostja, motnje vida in sluha in izpadanje zob. Po ocenah ima kar 27 odstotkov ljudi nad 60 let težave z inkontinenco.

- Najpogostejše zdravstvene težave pri najstarejših starih ljudeh so demenca, kap in zlom kolka.

Vpliv na zdravstveno nego

Zaradi podaljševanja življenjske dobe živi na svetu vedno več starejših ljudi, ki potrebujejo več različnih zdravstvenih storitev, kot so dejavnosti za krepitev zdravja, preventivno zdravstveno varstvo, rehabilitacija, zdravljenje kroničnih in akutnih bolezni in blažilna nega. Cilj zdravstvene nege je starejšim ljudem pomagati, da bi bili čim bolj zdravi in živeli kakovostno življenje v skladu s svojimi vrednotami in izraženimi željami.

- Zdravstvena nega je največji zaključni sklop storitev, potrebnih za nego šibkih, bolnih in umirajočih, hkrati pa prispeva vedno večji delež k ohranjanju zdravja in preprečevanju bolezni.

- Raziskave v zdravstveni negi kažejo, da starejši ljudje zdravje pogosto opisujejo kot "stanje duha". Pri tem pogosteje kot zgolj svoje telesno stanje izpostavljajo duševno čilost, družabne stike in odnos do življenja.

- Raziskave so pokazale, da med najpogostejša klinična vprašanja pri negi starejših ljudi spadajo: a) zmedenost, b) imobilnost, c) slabitev čutil, d) prehrana, e) izguba/žalovanje, f) depresija, g) inkontinenca, h) duševne bolezni, i) bolezni odvisnosti, j) smrt in umiranje.

- Nega starejših ljudi je vedno bolj priznana kot posebna veja zdravstvene nege, ki zahteva posebna znanja, spretnosti in posebno strukturo poklicnega razvoja.

- Osnovna zdravstvena nega je izboljšala kontinuiteto in usklajevanje nege v času hospitalizacije in tako omogočila načrtovanje odpusta bolnika iz bolnišnice. V veliko pomoč starejšim ljudem je tudi nov pristop, pri katerem bolnika v več zaporednih hospitalizacijah spremlja isti izvajalec zdravstvenega varstva, ki pomaga tudi pri usklajevanju nege na domu.

Vpliv na medicinske sestre

Medicinske sestre so odgovorne za to, da ohranjajo raven usposobljenosti, da načrtujejo in kakovostno opravljajo svoje delo, varno posredujejo naloge in ocenjujejo kakovost storitev.

- Medicinske sestre morajo odgovoriti na vse pogostejša poročila o zlorabah starejših ljudi v zdravstvenih ustanovah. Pri tem je bistveno ozaveščanje o vzrokih in posledicah tovrstnih zlorab kot tudi razvoj in spoštovanje etičnih standardov.

- Povprečna starost medicinskih sester se zvišuje (43 let). Staranje medicinskih sester je potrebno upoštevati pri načrtovanju in upravljanju človeških virov za nego starejših ljudi.

- Obstaja vse večje število medicinskih sester – podjetnic, ki starejšim ljudem nudi vrsto storitev, od kliničnih uslug do zastopanja, negovanja, svetovanja in izobraževanja. Medicinske sestre s svojimi strokovnimi združenji lahko pomembno vplivajo na javno razpravo o svetovnem staranju prebivalstva, dejavnikih, ki vplivajo na zdrav-

stveno stanje ljudi, in učinkih družbenega okolja na zdravje.

Mednarodni svet medicinskih sester in nacionalne zbornice zdravstvene nege, ki so včlanjene v ICN, prevzemajo vedno večjo vlogo pri zadovoljevanju potreb starejših ljudi. Hkrati delujejo tudi kot zagovorniki in izvajalci sprejetih političnih usmeritev, vključno z razporejanjem sredstev v zdrav-

stvenem in socialnem sektorju.

ICN je združenje 118 državnih zborskih zdravstvene nege, ki predstavljajo več milijonov medicinskih sester po vsem svetu. Kot organizacija, ki jo vodijo medicinske sestre v interesu medicinskih sester, ICN slednje zastopa na mednarodni ravni in si prizadeva za kakovostno nego za vse in za zdravo svetovno zdravstveno politiko.

Christopher Reeve izraža priznanje zdravstveni negi kot častni pokrovitelj jubilejnega leta ICN

Častni pokrovitelj letošnjih prireditev ob stoti obletnici ICN bo mednarodno priznani igralec in režiser Christopher Reeve. "Reeve je kot junak na platnu, še bolj pa v resničnem življenju svojo slavo in svojo voljo do življenja zastavil za bolj zdrav svet in boljše življenje vseh ljudi," je dejala predsednica ICN Kirsten Stallknecht. "Kot tetraplegik Reeve iz izkušenj ve, kako pomembna je nega medicinskih sester za zdravo in kakovostno življenje ljudi, še posebej invalidov. Ponosne smo, da je povezan z medicinskimi sestrami in zdravstveno nego in da podpira naša praznovanja stoletnice."

"Brez medicinskih sester ne bi nikoli okrevail in živel normalno, zdravo življenje. Prepričan sem, da to velja še za milijone ljudi po vsem svetu, ki so ozdraveli prav zahvaljujoč negi, razumevanju, sočutju in znanju medicinskih sester", je dejal Reeve.

Christopher Reeve je tetraplegik od svojega 42. leta, ko je na jahalni prireditvi v skoku padel s konja. Mednarodno zanimanje za svoje zdravstveno stanje je celo v najtežjih mesecih okrevanja Reeve izkoristil za to, da bi javnost opozoril na vprašanja invalidov in zbiral sredstva za raziskave poškodb hrbtnega mozga in regeneracije živčnih celic, ki mu zdaj obetajo, da bo okrevail bistveno bolj, kot je pričakoval še pred nekaj leti. Še več, je glavni kandidat za prve poskuse regeneracije živcev na ljudeh.

Reeve je kot aktivist in človekoljub sodelo-

val v številnih dobrodelnih akcijah in pobudah s področja zdravstva, človekovih pravic, umetnosti in varstva okolja. Je predsednik upravnega odbora sklada American Paralysis Foundation in podpredsednik ameriške zvezne organizacije za vprašanja invalidnosti (Na-

tional Organization on Disability), poleg tega pa z ženo Dano kot podpredsednico vodi Sklad Christopherja Reeva. Hkrati s svojim poklicnim delom kot igralec in režiser še vedno žanje pohvale občinstva in kritike, njegova avtobiografija *Still Me* (Še vedno jaz) pa je ganila milijone bralcev po vsem svetu.

Častni pokrovitelj jubilejnega leta ICN je tudi francoski notranji minister Jean Pierre Chevenement, ki so ga dobesedno iztrgali iz objema smrti, ko mu je med rutinsko operacijo odpovedalo srce in je padel v komo.

Sklad Christopherja Reeva: Poslanstvo

Sklad Christopherja Reeva zbira sredstva za medicinske raziskave, katerih cilj je omogočiti učinkovito zdravljenje in najti zdravilo za paralizo po poškodbi hrbtnega mozga. CRF tudi obvešča javnost in zastopa invalide po vsem svetu, poleg tega pa finančno podpira programe, ki obravnavajo vprašanja kakovosti življenja invalidov. Če želite darovati v sklad ali o njem dobiti več informacij, pišite na naslov:

Christopher Reeve Foundation
P.O. Box 277 FDR Station
New York NY 10150-0277 ZDA

Novice za svetovalno skupino in države članice skupine LEMON

December 1998

Anna Fawcett-Henesy

Strokovnjaki na področju zdravstvene nege so že pred desetletjem kot enega ključnih dejavnikov, ki ovirajo razvoj zdravstvene nege v srednje- in vzhodnoevropskih državah (CCEE) in novih neodvisnih državah nekdanje Sovjetske zveze (SND) izpostavili pomanjkanje učnih gradiv. Medicinske sestre v teh državah so se pogosto morale zadovoljiti z nekaj priročniki, ki so jih že pred mnogimi leti napisali zdravniki. V njih je bilo le redko vključeno poglavje o zdravstveni negi, še manj pa o njeni sodobni podobi. V prizadevanjih, da bi odpravil to neskladje, je Program zdravstvene nege in babištva pri regionalnem uradu SZO za Evropo (WHO/EURO) leta 1993 predstavil projekt LEMON (Learning Materials On Nursing – učno gradivo o zdravstveni negi). Program je kmalu zaživel in pritegnil pozornost tako medicinskih sester kot tudi drugih organizacij in posameznikov, med njimi tudi zdravstvenih ministrstev iz evropskih in neevropskih držav, čeprav je bila sprva namenjen le prvim. V okviru programa se je na tisoče medicinskih sester prvič seznanilo s sodobnimi oblikami zdravstvene nege in njeno vlogo pri zagotavljanju zdravstvenega varstva in negi bolnikov, kot tudi s povezavo med teorijo in prakso. Projekt je številnim medicinskim sestram poleg tega omogočil, da se prvič povežejo s sokolegi tako iz njihovih držav kot tudi iz širšega območja Evrope. Pet let po začetku delovanja projekta ima velika večina medicinskih sester iz držav srednje in vzhodne Evrope in nekdanje Sovjetske zveze na voljo množico učnih gradiv

v domačem jeziku, ki so v zadostnih količinah dostopna medicinskim sestram v vseh okoljih.

Izziv, s katerim se medicinske sestre soočajo ob vstopu v 21. stoletje, je zagotoviti, da bodo učni programi v zdravstveni negi oblikovani in prilagojeni načelom, na katerih temelji program LEMON. V ta namen je Program zdravstvene nege in babištva pri regionalnem uradu SZO za Evropo (WHO/EURO) pripravil *Strategijo izobraževanja*, s katero bo usmerjal razvoj izobraževanja v zdravstveni negi v vsej Evropi, katere sestavni del so tudi srednje- in vzhodnoevropske države in članice Skupnosti neodvisnih držav (SND). Po pričakovanjih bo na osnovi tega strateškega okvira vseh 51 evropskih članic SZO oblikovalo svoje lastne izobraževalne strategije. Program zdravstvene nege in babištva bo z vsemi temi državami sodeloval in jim na njihovo prošnjo pomagal pri urensičevanju te naloge.

Namesto LEMON NEWS bo odsej izhajal Izoobraževalni vestnik (Education Bulletin), ki bo medicinske sestre in babice v Evropi obveščal o dogajanjih na področju izobraževanja na državni in mednarodni ravni. Hkrati bomo pripravili tudi nova učna gradiva, ki bodo zanimiva za medicinske sestre iz vse Evrope, ki si prizadevajo za neprekinjen razvoj stroke v skladu z zahtevami spreminjajočega se okolja v regiji, ter novo Politiko javnega zdravstva v Evropi – HEALTH 21- politiko 'Zdravje za vse' za evropsko regijo SZO – 21 ciljev za 21. stoletje.

Prepričani smo, da bo se bo zagon, ki je bil tako

močen v petletnem delovanju projekta LEMON, ohranil tudi v novem gibanju izobraževanja medicinskih sester in babic WHO/EVRO. Prav tako upamo, da bodo vsi, ki so si z vsemi silami prizadevali za uspeh projekta LEMON na ravni posameznih držav, odi-

grali enako pomembno vlogo tudi pri razvoju izobraževalnih strategij v svojih državah. Dovolite mi, da se v imenu programa zdravstvene nege in babištva WHO/EURO zahvalim vsem, ki so v zadnjih petih letih sodelovali v projektu LEMON.

ZDRAVJE ZA VSE ZA 21. STOLETJE

Bojana FILEJ

Povzetek predavanja na 5. simpoziju zdravstvene nege v Murski Soboti

Svetovna zdravstvena organizacija je pred 22 leti začrtala smeri razvoja zdravstva v Evropi. Takrat je namreč ugotovila, da so stroški za zdravstvo v vseh državah naraščali z astronomsko naglico, razkorak med vloženo količino denarja in zdravstvenim stanjem ljudi pa je bil vedno večji. Tako je Svetovno zdravstvo leta 1977 stopilo na pot fundamentalnih sprememb, s končnim ciljem, da bi do leta 2000 ljudje dosegli zdravje, ki bo omogočalo njihovo družbeno in ekonomsko produktivno življenje.

Potrebna je bila sprememba koncepta tedaj obstoječega zdravstvenega varstva, predvsem filozofije, ki se je usmerila od prvotne in osrednje skrbi za bolne k prizadevanjem za krepitev in ohranjanje zdravja in od pravice do zdravja k dolžnosti skrbeti za lastno zdravje.

Pojavilo se je vprašanje, kako novo strategijo razvoja zdravstva doseči. Odgovor je bil dan leta 1978 na konferenci Svetovne zdravstvene organizacije o primarnem zdravstvenem varstvu v Alma-Ati. Evropa je leta 1984 sprejela 38 ciljev "Zdravje za vse do leta 2000", s katerimi je želela doseči načrtano zdravstveno politiko.

Od takrat pa do zdaj je v Evropi prišlo do velikih sprememb, ki so prizadele polovico ljudi v regiji, ko je padec komunističnega sistema privedel do ustanovitve 21 novih

držav z demokratično ustavo.

Leta 1991 je bila opravljena revizija ciljev, saj so dogodki povzročili zamudo pri uresničitvi ciljev. Zato se je Svetovna zdravstvena organizacija odločila, da prenaša uresničitve ciljev v začetek tretjega tisočletja. Zaradi političnih, ekonomskih, socialnih, demografskih in kulturnih sprememb je od leta 1996 pa do leta 1998 tekel proces prenove evropske politike "zdravje za vse". Tako je Svetovna zdravstvena organizacija v septembru 1998 sprejela novo zdravstveno politiko za Evropo "Zdravje za vse za 21. stoletje", ki je v bistvu nadaljevanje strategije "Zdravje za vse do leta 2000".

Strategija "Zdravje za vse za 21. stoletje je za Evropo načrtana v 21 ciljih. Za medicinske sestre so pomembni vsi cilji, saj imajo medicinske sestre eno izmed ključnih vlog v realizaciji nove strategije, še zlasti na področju primarnega zdravstvenega varstva, na področju zagotavljanja kakovosti in k rezultatom usmerjeni zdravstveni negi, na področju izobraževanja ter zagotavljanja ustreznih virov.

Vsaka medicinska sestra mora sprejeti izziv sodelovanja v doseganju strategije "Zdravje za vse za 21. stoletje", saj ostaja zdravje naša največja vrednota tudi na prehodu v novo tisočletje.

(Več o novi strategiji bo objavljeno v Obzorniku zdravstvene nege).

POROČILO O DELU RAZŠIRJENEGA STROKOVNEGA KOLEGIJA ZA ZDRAVSTVENO NEGO V LETU 1998

Slavica Naumov

V preteklem letu smo člani Razširjenega strokovnega kolegija za zdravstveno nego (v nadaljevanju RSKZN) imeli 5 rednih sej. Stalne strokovne skupine, ki delujejo v okviru RSKZN, so se sestajale pogosteje, glede na naloge in zadolžitve, ki so jim bile dodeljene.

Aktivnosti članov RSKZN so bile usmerjene na naslednja področja:

1. Pripravili smo "Program razvoja izobraževanja profilov za potrebe zdravstvene nege", v katerem smo jasno opredelili, kateri profili naj se izobražujejo za področja zdravstvene nege ob upoštevanju potreb prakse. Usmeritve iz omenjenega programa so bile upoštevane pri oblikovanju sklepov posveta, ki ga je organizirala Zbornica zdravstvene nege (ZZN) na temo: Izobraževanje v luči nove zakonodaje in ustvarjanje pogojev za vstop v Evropo.
2. Oblikovali smo pripombe in dopolnitve k delovnemu gradivu Slovenska klasifikacija zdravstvenih storitev (3. varianta) in jih posredovali delovni skupini.
3. RSKZN je večkrat obravnaval problematiko izvajanja pripravništva za poklice v zdravstveni negi in opozoril na nepravilnosti pri volonterskem pripravništvu, zlasti pri zasebnih zdravstvenih delavcih.
4. Sprejeto je bilo tudi strokovno stališče glede programa izobraževanja bolničarja, ki naj se zaposluje le na področju oskrbe v socialnih zavodih.
5. Zdravstvenemu svetu smo posredovali obrazložitev k programu pripravništva in strokovnega izpita za poklic profesor zdravstvene vzgoje.

6. V sodelovanju z ZZN so bile oblikovane delovne skupine, ki bodo na državni ravni delale na treh pomembnih projektih: program kakovosti v zdravstveni negi, projekt organiziranja negovalnih oddelkov/ ustanov in priprava temeljnih obrazcev za dokumentiranje zdravstvene nege (enotni informacijski sistem). V okviru RSKZN pa sta bili imenovani delovni skupini za oblikovanje kriterijev in verifikacijo negovalnih diagnoz in strokovnih standardov na državni ravni.

7. Pripravili smo pripombe na Zakon o evidencah v zdravstvu, predvsem na bazo podatkov in zbirk za področje zdravstvene nege. Pripombe smo posredovali delovni skupini in Zdravstvenemu svetu.

8. Aktivnosti na področju revidiranja dokumenta Dolgoročni program razvoja zdravstvene nege so potekale vse leto. Najprej so bile opravljene analize stanja na različnih področjih zdravstvene nege. Nekateri programi so že zaključeni, celoten projekt pa bo dokončan v letošnjem letu.

9. RSKZN je dal podporo in soglasje k univerzitetnemu študijskemu programu zdravstvena vzgoja, za katerega je zaprosila Visoka šola za zdravstvo v Ljubljani. Po prekinitvi izvajanja menimo, da je študijski program potrebno nadaljevati, saj daje možnost medicinskim sestram za pridobitev

fakultetne izobrazbe v stroki.

10. RSKZN je v sodelovanju z ZZN oblikoval stališče stroke do sistemizacije in vrednotenja delovnih mest za področje zdravstvene nege (višje med. sestre in diplomirane med. sestre), ki je bilo posredovano Zdravstvenemu svetu v obravnavo. Člani RSKZN smo se udeleževali različnih posvetov in razgovorov, ki so jih organizirali Zbornica zdravstvene nege, Sindikat delavcev v zdravstveni negi, Kolaborativni

center za primarno zdravstveno nego in ostali.

Ob zaključku pa moramo poudariti, da še vedno čakamo na odgovor v zvezi z pravno formalno veljavo dokumenta Razmejitve nalog v zdravstveni negi in s potrditvijo dokumenta Organizacija službe zdravstvene nege v zdravstvenih zavodih.

Močno upamo, da se bo to zgodilo v letošnjem letu!

PROGRAM DELA RAZŠIRJENEGA STROKOVNEGA KOLEGIJA ZA ZDRAVSTVENO NEGO V LETU 1999

1. Zaključili bomo delo na projektu "Dolgoročni program razvoja zdravstvene nege - STRATEGIJA in VIZIJA razvoja zdravstvene nege v prihodnosti", ki ga bomo dopolnili s programi razvoja zdravstvene nege na različnih področjih: na področju izobraževanja, zdravstvene nege v bolnišnični dejavnosti, v patronažnem varstvu, v osnovnem varstvu, v socialnih zavodih.

2. Aktivno delo bo potekalo v delovnih skupinah za posamezne projekte, ki smo jih že zastavili v preteklem letu: vseslovenski program kakovosti v zdravstveni negi, projekt organiziranja negovalnih oddelkov/ustanov in priprava temeljnih obrazcev za dokumentiranje zdravstvene nege.

3. Nadaljnje sodelovanje bo potrebno pri prenovi Zelene knjige - oblikovanju nove Slovenske klasifikacije zdravstvenih storitev, da bodo naši predlogi in dopolnitve, ki smo jih že posredovali, tudi upoštevani.

4. V zvezi z zadolžitvijo Zdravstvenega sveta, da RSK pripravijo strokovne doktrine in minimalne strokovne standarde v letošnjem letu, bomo morali začeti resno delati in se

ustrezno organizirati.

5. Odločneje bomo morali usmeriti aktivnosti za dokončno uveljavitev Razmejitve nalog in odgovornosti v zdravstveni negi in za sprejetje Pravilnika o organizaciji službe zdravstvene nege.

6. RSKZN se bo, v sodelovanju z Zbornico zdravstvene nege, Ministrstvom za zdravstvo, Zdravstvenim svetom aktivno vključil v razreševanje problematike dodiplomskega in podiplomskega izobraževanja in sistemizacije delovnih mest v zdravstveni negi.

7. RSKZN bo sodeloval z obema Visokima šolama za zdravstveno nego in določenimi ustanovami ter Zbornico zdravstvene nege, pri pripravi programov novih specializacij za posamezna področja zdravstvene nege, glede na potrebe prakse.

Pred nami so obširne in zelo zahtevne naloge. Tekoče pa bomo obravnavali tudi vsa strokovna vprašanja, ki bodo prispela na RSKZN.

O delu in sklepih bomo obveščali Zdravstveni svet, ministra za zdravstvo, Zbornico zdravstvene nege in ostale ustanove.

Marija Karlin

Marija MAROLT

Ob izteku lanskega leta se je upokojila naša dolgoletna sodelavka gospa Marija Karlin, višja medicinska sestra, diplomirani inženir organizacije dela. Kot predavateljica je opravljala svoje plemenito poslanstvo polnih 35 let na Srednji zdravstveni šoli Celje.

Marija Karlin se je rodila leta 1942 v Celju. Po končani osnovni šoli se je vpisala na celjsko gimnazijo. Že v tem času jo je pritegoval poklic medicinske sestre in tako se je leta 1960 vpisala na Višjo šolo za zdravstvene delavce v Ljubljani, takrat 3-letno, in leta 1963 diplomirala. Kot štipendistka Splošne bolnišnice Celje je opravila pripravništvo v tej ustanovi. Po enoletnem delu na intenzivnem oddelku bolnišnice se je zaposlila kot učiteljica - inštruktorica zdravstvene nege na Srednji šoli za zdravstvene delavce v Celju, ki je takrat delovala že 10 let.

Tako je torej gospa Marija Karlin leta 1964 pričela svojo dolgo in bogato pedagoško pot. Hkrati je tudi sama vsa leta izpopolnjevala svoje strokovno znanje in ker ni bilo druge možnosti za pridobitev visoke izobrazbe za medicinske sestre, se je odločila za študij ob delu na Visoki šoli za organizacijo dela v Kranju, kjer je uspešno diplomirala leta 1979 in si pridobila visoko izobrazbo VII. zahtevnostne stopnje.

V svoji dolgi učiteljski karieri je poučevala in še poučuje zdravstveno nego in prvo pomoč, zdravstveno vzgojo, higieno, socialno medicino in demografsko statistiko. Gospa Karlinova je globoko predana svojemu zdravstvenemu in pedagoškemu poklicu. Svoje bogato znanje in neprecenljive izkušnje nesebično prenaša na mladi rod zdravstvenih delavcev. Odlikuje jo visoko profesionalni odnos do dela, saj je pri delu vestna, natančna, dosledna in zelo samodisciplinirana ter s svojim zgledom vceplja dijakom spoštovanje do sočloveka in pripravljenost na pomoč v stiski, posebej bolniku. Gospa Karlinova je poučevala zdravstveno

vzgojo tudi na drugih srednjih šolah v Celju ter bila dolga leta vodja aktivna za zdravstveno vzgojo v celjski regiji. Kot aktivna članica OORK Celje je imela številna predavanja z zdravstvenovzgojno vsebino za starše. Bila je poslanka OORK v času, ko je bil RK Slovenije kot samostojne države sprejet v med-

narodno organizacijo RK. Organizirala je številne krvodajalske akcije med mladimi. Za svoje delo RK je prejela številna priznanja.

Kot zagnana pedagoška in zdravstvena delavka gospa Karlinova vsa leta pripravlja dijake na vzgojnoizobraževalno delo. Pod njenim skrbnim vodstvom dijaki pripravljajo predavanja za svoje sošolce in učence osnovnih šol. Število predavanj je že doseglo sto.

Zadnja leta je kot mentorica skupaj z dijaki četrtnih letnikov pripravila vrsto izvrstnih okroglih miz na teme, kot so: nasilje na cesti, vizija poklica medicinske sestre, kajenje in narkomanija in podobno. Okrogle mize so zelo odmevne v širšem celjskem prostoru. Marija Karlin je v svoji pedagoški karieri pomagala pri oblikovanju učnih načrtov za strokovnozdravstvene predmete skupaj s strokovnjaki z Zavoda za šolstvo. Za svoje delo na tem področju je prejela naziv svetovalke. Zadnjih nekaj let je uspešno vodila aktiv za zdravstveno nego na šoli in opravljala delo pomočnice ravnateljice.

Gospa Karlinova je tudi vsa leta sodelovala z Društvom medicinskih sester Celje in ob 35 letnici društva prejela priznanje. Članice društva večkrat sodelujejo na naših okroglih mizah in drugih prireditvah.

Naši dijaki so pod vodstvom gospe Karlinove pripravili več razstav in drugih prikazov in prispevkov ob različnih dejavnostih društva. Gospa Karlinova ostaja še naprej aktivna pri poučevanju in pri zdravstvenovzgojnih aktivnostih. Želimo, da bo tako ostalo še v prihodnje.

UTRIP V UTRIPU

Nismo edine, ki prebirajo revijo UTRIP od naslovne do zadnje strani, saj te ta revija seznani s širokim področjem zdravstvene nege doma in po svetu.

Na zadnji strani nas že nekaj časa seznaja z izdelki TOSAMA, edine tovarne sanitetnega materiala v R Sloveniji.

Smo dolgoletne članice KC - tega velikega kolektiva izvajalcev zdravstvene nege, in poraja se nam vprašanje, zakaj je v največji zdravstveni ustanovi v R Sloveniji skoraj v celoti program domačega proizvajalca zamenjal tuji proizvajalec. Namesto tamponov, zložencev (celih, preklanih), itd. so sedaj sami tuji izdelki. Je temu res kriva kvaliteta, saj ob vsaki predstavitvi Tosaminih izdelkov zasledimo spremljajočo oznako ISO 9001, kot

tudi, da so izdelki proizvedeni v skladu z evropskimi smernicami oz. po GMP normah, ali pa je vzrok cena izdelka? Tudi me smo z izdelki zadovoljne in želimo uporabljati domače proizvode naprej. Bomo Slovenci živeli le od trgovine brez industrije?

V imenu vseh, ki podpiramo domače slovenske kvalitetne izdelke in dajemo podporo podjetjem v R Sloveniji ter s tem tudi vsem nam, ki v tej mali Sloveniji delamo, apeliramo na odgovorne ki odločajo o izboru dobaviteljev, da upoštevajo predvsem kvaliteto izdelkov v korist naših varovancev/bolnikov.

*KOLEGIJ VMS
SPS INTERNA KLINIKA
KLINIČNI ODDELEK ZA
GASTROENTEROLOGIJO*

Čestitka

**Dne 18.02.1999 so prejele Prešernovo nagrado za leto 1998
na Visoki šoli za zdravstvo v Ljubljani naslednje diplomantke:**

Metka Debevec - Švigelj,

diplomantka z Oddelka za zdravstveno nego, za delo:

**“Odnos zaposlenih v ZD Center do uporabnikov metadonske ambulate
zdravstvenega doma”**

Mentorica: dr. Majda Pahor, dipl. soc., višja predavateljica

Monika Kalin - Vodopivec,

diplomantka z Oddelka za zdravstveno nego, za delo:

“Zdravstvena nega pri porodu s carskim rezom”

Mentorja: prof. dr. Božo Kralj, dr. med., višji svetnik,
in pred. Mihaela Skoberne, vms, supervizorka spec.

Melita Peršolja,

diplomantka z Oddelka za zdravstveno nego, za delo:

**“Očetovo izražanje navezanosti do novorojenca
glede na prisotnost pri porodu”**

Mentorica: doc. dr. Asja Nina Kovačev, dipl. psih.

VBODI Z IGLO IN PREPREČEVANJE OKUŽB V JAVNEM ZDRAVSTVU

Mirjana STANTIČ - PAVLINIČ

V zadnjem desetletju, po uvajanju specifičnih, hiperimunih gamaglobulinov proti hepatitisu B in kmalu potem tudi učinkovitega cepljenja prihaja do bistvenega preobrata v epidemiologiji zlatenice B. Uspešno in učinkovito cepljenje zdravstvenih delavcev proti zlatenici B, cepljenje novorojencev in tudi zaščita z imunoglobulini ter cepljenje družinskih članov nosilcev hepatitisa B so pripomogli k bistvenemu zmanjšanju incidence akutnega hepatitisa B v Sloveniji, enako pa tudi v razvitih državah. Obveznosti preekspozicijske zaščite oziroma cepljenja proti hepatitisu B so sestavni del imunizacijskih programov R Slovenije, ki jih redno vsako leto objavljamo v Uradnem listu R Slovenije.

Pogostnost akcidentalnih vbodov z iglo ni dovolj raziskana - ne pri poklicno izpostavljenih skupinah (npr. delavci v zdravstvu) in tudi ne pri ostalem prebivalstvu. Problematika, s katero se mogoče v prejšnjih letih nismo dovolj srečevali, prihaja vse bolj v ospredje. Vbodi z iglo pri nezdravstvenih delavcih - otrocih v vrtcih, čistilkah v gostilnah ali kino dvoranah, mladine v bližini športnih igrišč in podobno - prihajajo na plan.

Po modelu spremljanja poškodovanca, delavca, zaposlenega v zdravstvu, skušamo slediti in ugotavljati tveganja, ki jih pri poškodbah oziroma vbodih z iglo doživlja ostalo prebivalstvo, ki ne sodi med posebno skupino - zaposlene v zdravstvu. Tveganje teh poškodovancev za nastanek bolezni, ki se prenašajo s krvjo, presoja pri takih dogodkih tudi poškodovanec ali njegova ožja (družinski člani) ali širša okolica (npr. delovno okolje, vzgojitelji), prav tako tudi različni profili zaposlenih v zdravstvu.

Po poškodbi z ostrim predmetom je potrebno poškodovancu nuditi prvo pomoč. Če gre za globoki vbod z iglo, ki ga spremlja

močnejša krvavitev, bo treba s pritiskom v okolici rane pospešiti krvavitev, še posebej, če gre za jasno opazne sledove krvi v popreju kontaminirani igli in brizgi. Ves čas pod tekočo rano sproti spiramo. Ko se krvavitev ustavi, razkužimo rano s 70-odstotnim alkoholom. Po poškodbi naj osebo, ki ni zaposlena v zdravstvu, pregleda izbrani zdravnik, in preveri, ali je bolnik ustrezno zaščiten proti tetanusu. Poškodovance je treba napotiti v ambulantno območnega Zavoda za zdravstveno varstvo, kjer opravijo serološke preiskave odvzetih vzorcev krvi, začnejo postopek cepljenja proti hepatitisu B, presodijo potrebno po apliciranju hiperimunih globulinov. Kadar je zelo verjetno, da kri na ostrem predmetu izvira iz HIV pozitivne osebe, je potrebno bolnika takoj napotiti k infektologu, ki bo presodil potrebo po uvajanju zaščitne kemoprofilakse. Navada, da smo "pridnemu otroku" po cepljenju ponujali "za nagrado" brizgo, naj bi bila črtana iz vsakdanje prakse. Brizga torej naj ne bi več bila igrača, vsaj ne ta, ki bi jo zdravstveni delavci ponujali otrokom.

Laboratorijsko ne bomo preiskavali igel, brizg in drugih ostrih predmetov, ki so povzročili poškodbo in tudi v nam dostopni literaturi nismo zasledili, da bi to delali kje drugje. Menimo, da je koristno brizge čimprej odstraniti, da se ne bi poškodoval še kdo drug. Kakorkoli že, o težavah, ki nastajajo v javnem zdravstvu ali se pojavljajo v novi luči, še posebej, če nam razsežnost teh težav ni popolnoma jasna, je treba odkrito spregovoriti. Poenotenje zdravstvenih delavcev v razreševanju večplastne oziroma timske obravnave ne bo odveč. Prispevati je potrebno, da se bo preplah v splošnem ljudstvu polegel, problematika pa razreševala dosledno in natančno.

Utrinek z vizite

Iz pasjega življenja

Srečata se dva psa.

"Slab si videti," reče prvi drugemu, "k zdravniku bi moral!"

"Sem že bil, pa ni ničesar našel."

"Potem pa si potreben psihiatra!"

"Ah, to pa sploh nima smisla, saj ne smem na kavč."

Kar je preveč, je preveč

Velika blagovna hiša.

Ženska pride h kontrolorju prodaje in ga vljudno nagovori:

"Ali pri vas zaposlujete prodajalke?" "Kje pa, saj imamo že svojih preveč!"

"Potem pa mi takoj eno pošljite... že pol ure čakam, da me bo kdo postregel!"

In potem ...

"Gospodična, ta obleka vas pomlaja vsaj za deset let," pravi prodajalka Lauri.

"Ne bom je kupila!" ježno odvrne prodajalki Laura.

"Zakaj pa ne?" "Zato, ker bom potem, ko jo bom slekla, deset let starejša!"

Aforizmi

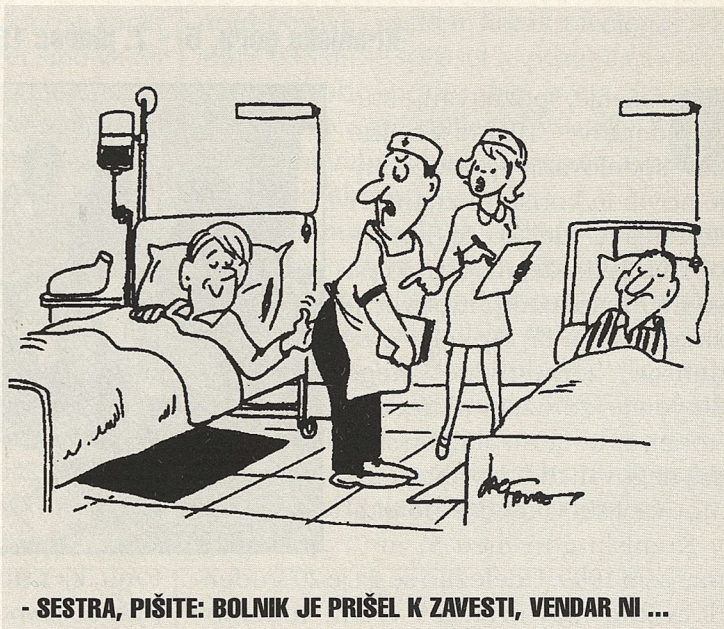
Če hočeš koga imenovati pes, prej pomisli, če si to sploh zasluži. (Eile)

Pes ima rad kosti. To je grda laž, ki so si jo izmislili tisti, ki sami radi jedo meso.

Ribiške modrosti

Ribištvo je moški ples, ples pa žensko ribištvo.

Ribiču in snubaču ni nobena pot predolga. (S. Felicijan)

- SESTRA, PIŠITE: BOLNIK JE PRIŠEL K ZAVESTI, VENDAR NI ...

Za Vaš nasmeh se trudi Petra Kersnič

MOTIVACIJSKI VIKEND

Drago SATOŠEK, študent ZN v Ljubljani

Kranjska gora, 5. - 7. marec 1999

Druženje, spoznavanje študentov, medsebojno sodelovanje, pridobivanje novih in koristnih znanj ter izmenjava idej so le iskricke obšudijskih dejavnosti, ki pa so jih organizatorji motivacijskega vikenda (Sekcija študentov zdravstvene nege Slovenije) združili v plamen in upam, da bomo ta plamen skupaj negovali tudi v prihodnje. Motivacijski vikend je potekal v Kranjski gori med 5. in 7. marcem 1999. Udeležilo se ga je 20 študentk in študentov in sicer v večini študentov zdravstvene nege v Ljubljani. Med nami pa so bili tudi študentje drugih fakultet. Nastanili smo se v Porentovem domu, kjer smo preživeli ta enkrat, a prekratek konec tedna. Celo vreme nas ni moglo zmotiti. Še nasprotno. Snežinke so nas še bolj združile in strnile v prijetno skupino.

V petek smo se po kratkem odmoru, namenjenemu za nastanitev, zbrali v učilnici, kjer smo se spoznali. Sicer pa je bilo to spoznavanje, ki je bilo združeno z družabnimi igrigami, le začetni člen verige, ki se je le še nadaljevala ves čas druženja. Zvečer so nam aktivne članice SNSU-ja na kratko predstavile sekcijo, v kateri delujejo. Za popestritev uradnega dela večera nam je Simona z diapozitivi približala način življenja ter dela v Papui Novi Gvineji, kjer je preživela mesec in pol v okviru projekta Tropska medicina. V skupini sta bili dve predstavnici zdravstvene nege ter študentje Medicinske fakultete. Po končanem uradnem delu pa smo se zbrali v klubskih pros-

torih, kjer smo imeli Sangria party. Tu smo se še bolj spoznali in se zabavali do jutranjih ur.

V soboto, 6.3. smo se po kratki noči le zbrali v učilnici in pričeli z dnevnimi aktivnostmi. Čez dan so se zvrstila zanimiva, predvsem pa koristna predavanja, med katerimi ni manjkalo družabnih, sprostitvenih točk. Članice SNSU-ja so nam še podrobneje predstavile Sekcijo študentov zdravstvene nege, domače ter mednarodne projekte, ki jih pripravljajo za leto 1999. Pomembni mednarodni projekti so ISEP (International Student Exchange Program), ENSG (European Nursing Student's Group) ter poletna šola Study Week; domači projekti pa so predvsem organizacija strokovnih seminarjev, problem volontiranja ... Člani AIESEC-a pa so nam pripravili zanimiva predavanja. In sicer: Kako se predstavimo ter Vodenje. Na koncu smo se oblikovali v skupine glede na projekte za leto 1999. V skupinah smo podrobneje spoznali posamezna področja ter v pogovoru skušali poiskati nove rešitve, vključiti morebitne nove ideje. Vendar smo

prišli do spoznanja, da je en konec tedna prekratek in da bi bilo potrebno za uvédbo sprememb daljše obdobje. To bi lahko dosegli le z obiskovanjem sestankov ter trdim delom. Po uradnem delu smo se zopet zbrali v klubskih prostorih, kjer smo večer nadaljevali z družabnim programom.

V nedeljo zjutraj smo se zazrli v zasneženo pokrajino. Sicer je bila svetloba nekoliko premočna, a se nismo dali motiti. Najprej smo naredili povzetek sobote in nadaljevali s predavanji, ki so jih pripravili člani AIESEC-a. Teme so bile naslednje: Kako koristno izkoristiti čas ter Pridobivanje sponzorskih sredstev. Vsa snov in dejstva, ki smo jih pridobili na predavanjih obeh dni, nam bodo pomagali pri študiju, pa tudi v vsakdanjem življenju. Vse skupaj smo zaključili z družabnim programom ter se s težkim srcem odpravili proti Ljubljani.

Kaj je en konec tedna proti večnosti? Le kratek dogodek, ki pa lahko popolnoma spremeni življenje. Poudaril bi rad predvsem, da sem se naučil stvari, ki jih bom potreboval na vsakem koraku svojega življenja, da sem se sprostil in pozabil na vsakdanje tegobe modernega sveta, da sem spoznal nove prijateljice in prijatelje. Kar pa je najpomembneje, dodal sem novo opeko v razvoj osebnosti.

Na koncu bi se rad zahvalil organizatorjem za odlično pripravljen program ter za prijetno vzdušje, ki so ga ustvarili med nami. Hkrati pa bi rad pozval vse študentke in študente, da se udeležijo seminarjev ter ostalih projektov, ki jih prireja SNSU, saj nam lahko obštudijske dejavnosti popestrijo študijska leta, pripomorejo k pridobivanju novih znanj ter izkušenj za življenje.

STROKOVNO SREČANJE SEKCIJE MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV ZA PODROČJE NEFROLOGIJE, DIALIZE IN TRANSPLANTACIJE LEDVIC

Stojana VRHOVEC

V zadnjem mesecu leta 1998 nam je le uspelo, kljub številnim zapletom, organizirati strokovno sekcijo, na kateri smo obeležili tudi 10-letno delovanje sekcije in 15-letno izvajanje peritonealne dialize pri bolnikih s kronično odpovedjo ledvic.

Srečale smo se 18. in 19. decembra na Bledu v hotelu GOLF.

Na Bledu nas je dočakal lep sončen zimski dan, ki je bil prijetna sprememba po meglenih ljubljanskih tednih. Žal ni bilo veliko časa za sprehode, ker je bil program kar obsežen.

Prvi dan smo posvetili proslavljanju 10.

obletnice delovanja sekcije ter poklicnim odnosom in etiki dializnega zdravljenja.

Dr. Andrej Gučej je predstavil 15 let zdravljenja bolnikov s peritonealno dializo.

Udeležba je bila velika, kar za našo sekcijo velja skoraj vedno, in udeležili so se je tudi nekateri povabljeni gostje. Dobili smo nekaj pismenih pozdravov od posebej povabljenih.

Sekciji je prisostvovala tudi prva predsednica sekcije, Ljubica Šavnik. Sedanja predsednica Mirjana Čalić je v svojem uvodnem govoru in predstavitvi desetletnega delovanja poudarila njen prispevek k uspešne-

mu delu sekcije in se ji za to zahvalila s priložnostnim šopkom. Pozdravila nas je in nam povedala nekaj spodbudnih besed tudi gospa Petra Kersnič in doc. dr. Rado Kveder, zdravnik specialist za nefrologijo, ki dela na kliničnem oddelku za nefrologijo v Ljubljani.

Poskrbljeno je bilo za kratek kulturni program, v katerem je nastopila Vera Štebe z dvema svojima pesmima in se nam tako predstavila tudi kot tenkočutna pesnica in ne le kot odlična predavateljica. Pianist hotela nam je na klavirju zaigral tri prijetne skladbe.

Strokovni del je začela profesorica pedagogike Vera Štebe, ki je tudi medicinska sestra in dolgoletna predavateljica na Visoki šoli za zdravstvo v Ljubljani, s temo poklicni odnosi. Kot vedno nas je s svojim zanimivim pestrim in zelo aktualnim predavanjem tako pritegnila, da smo pozabili na čas in vse drugo okrog nas. O tej temi ni nikoli dovolj povedanega, in je premalokrat obravnavana. Njeno predavanje sta dopolnili še dve medicinski sestri, ki že obe kar nekaj let delata na dializi. Prva, Liljana Gaber, ki prihaja iz Ljubljane, je predstavila svoj pogled na to temo in kakšni naj bi bili ti odnosi na dializnih oddelkih. Druga, Jožica Majcen iz Novega mesta, je predstavila vso težavno pot sporazumevanja z različnimi službami v novomeški bolnišnici, od odprtja centra v letu 1979 pa do zdaj. Po zaključku tega sklopa predavanj se je razvila kar živahna diskusija, na kateri je gospe Štebe uspelo odgovoriti na nekaj zastavljenih vprašanj, ki pa bi skoraj vsa zahtevala eno- do dveurno predavanje.

Nadaljeval je doc. dr. Rafael Ponikvar, dr. med. - specialist nefrolog, ki je vodja Centra za dializo v KC v Ljubljani in tudi odličen operater za arteriovenske fistule. Predstavil je vso pestro paleto dilem, ki se kažejo pri zdravljenju dializnih bolnikov in nam kot dober poznavalec prikazal razmere pri di-

aliznem zdravljenju tako v Ameriki kot v Evropi. Povedal je, da dializno zdravljenje v Evropi po strokovnosti, znanju in rezultatih prav nič ne zaostaja za Ameriko in Evropo, čeprav zaostajamo pri materialnih sredstvih (pri denarju). Dan smo zaključili s svečano večerjo.

Sobotni dan se je začel za nas ob osmih, ko smo imele sestanek IO sekcije.

Nadaljevale smo s temami o peritonealni dializi. Ta predavanja je poslušal tudi gospod Ian Purssel, Anglež, vodja predstavništva za vzhodno Evropo pri firmi Baxter.

Predavale so medicinske sestre iz Ljubljane, Novega mesta, Celja, Šempetra pri Novi Gorici in otroške bolnišnice v Ljubljani. Prikazale so svoje bogate izkušnje, ki so si jih že pridobile pri svojem delu s temi bolniki, in tudi nekaj težav, s katerimi se srečujejo. Peritonealna dializa se je že razvila v metodo, enakovredno hemodializi, ki pa brez dobrega znanja sester ne more napredovati. Postopoma jo uvajajo po vseh slovenskih dializnih centrih in upati je, v dobro bolnikov, da bo tudi pri nas postala enakovredna metoda. Seveda tudi ta metoda zdravljenja dokončne ledvične odpovedi zahteva izobražene medicinske sestre, primeren prostor za izvajanje, čas in materialna sredstva. V svetu ocenjujejo, da je cenejša metoda kot hemodializa.

Po seminarju smo se razšli vsak na svoj konec Slovenije, vsi pa smo si potrdili, da so ta naša srečanja in seminarji potrebni in da se še dobimo.

STROKOVNI KLINIČNI PRAKTIKUM MARIBORSKIH ŠTUDENTOV VIŠOKE ZDRAVSTVENE ŠOLE V CELOVCU

Tamara LUBI in Ksenija PIRŠ

V celovski Deželni bolnišnici smo v času od 2. do 26. februarja opravljali strokovni praktikum, ki nam ga je omogočil evropski projekt Tempus.

Študij zdravstvene nege se je že pričel z vsemi izpitnimi in drugimi obveznostmi, ko smo presenečeni izvedeli, da kot študentje Višoke zdravstvene šole lahko sodelujemo v projektu, ki omogoča izobraževanje študentov v tujini. Navdušeni in veseli priložnosti, ki se nam je ponujala, smo pohiteli s prijavo in upali, da bomo prav vsi del tega projekta. Misel na delo v tujini je postajala pomembnejša od ostalih obveznosti in kmalu smo bili seznanjeni s programom NICE (Nursing Informatic and Computer Education), ki ponuja izobraževanje v različnih mestih Evrope. Skupina petnajstih študentov se nas je odločila, da odpotujemo v Celovec.

Drugega februarja, zgodaj zjutraj, smo se nestrpni, vendar nekoliko negotovi odpravili pričakovanim izzivom naproti. Strahovi, ki so nas spremljali, so se razblinili kmalu po prijaznem sprejemu gospe Marie Krainz, ki je bila naš mentor in koordinator tega projekta.

V celovski deželni bolnišnici (LKH-LANDESKRANKENHAUS Klagenfurt) smo se srečali z medicinskimi sestrami, ki so nas sprejele na izbrane bolniške oddelke, ter izmenjali prve vtise in pričakovanja našega skupnega dela.

V tednu, ki je sledil, smo postopoma postajali del življenja tega čudovitega mesta. Ogledali smo si znamenitosti, ki jih je s svojimi zgodbami zaznamovala zgodovina. Ob

večernih smo bili gostje številnih kulturnih prireditev, med katerimi nam je bila najbližja prireditev zamejskih Slovencev ob slovenskem kulturnem prazniku, posvečena pesniku Prešernu.

Skoraj brez domotožja smo preživeli zanimiv teden in z naslednjim pričeli z delom v bolnišnici. Razporejeni na zelene bolniške oddelke smo začeli s strokovnim praktičnim delom. Na oddelkih je bilo zanimivo spoznati njihovo delitev dela ter izobrazbo zaposlenih. Zanimiva je ugotovitev, da medicinske sestre v svojem izobraževalnem sistemu končajo triletno srednjo šolo, nato se zaposlijo. Z leti dela ob bolniški postelji se imajo možnost izpopolniti na posameznih področjih, kjer so zaposlene.

Izobraževanje, ki smo ga predstavili pri našem obisku, jim je povsem tuje in opravičeno je omeniti, da so ga v času našega sodelovanja večkrat podprli z ugotovitvijo, da je naše znanje obsežno in na visoki strokovni ravni. Pomembno je pove-

STOMA
CENTER
SANA

INN d.o.o.
3310 Žalec
Šlandrov trg 21

*Ljubezen sem jaz in ljubezen si ti,
ljubezen v svobodi in v ječi živi,
ljubezen je to, da si z mano ves dan,
četudi te ni.*

(Adrian Henri)

**12. maj – mednarodni dan medicinskih sester
100 let ICN-a – mednarodne organizacije medicinskih sester**

6. SIMPOZIJ ZDRAVSTVENE NEGE

**“PRAZNUJMO PRETEKLOST ZDRAVSTVENE NEGE:
ZAHTEVAJMO PRIHODNOST!”**

**ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE
ZVEZA DRUŠTEV MEDICINSKIH SESTER IN
ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SLOVENIJE**

in

**DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV
NOVO MESTO**

Novo mesto, 12. in 13. maj 1999

S R E Č A N J E B R E Z T O B A K A

**SVEČANA PROSLAVA OB 12. MAJU,
MEDNARODNEM DNEVU MEDICINSKIH SESTER,
IN
PODELITEV PRIZNANJ**

bo 12. maja 1999 ob 17. uri v

dvorani Kulturnega centra Janez Trdina v Novem mestu

POZDRAVI GOSTITELJEV

Zdenka Seničar

predsednica Društva medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov
Novo mesto

NAGOVOR OB 12. MAJU

Veronika Pretnar Kunstek

predsednica Zbornice - Zveze

KULTURNI PROGRAM

PODELITEV PRIZNANJ ZBORNICE - ZVEZE

ob 20.30 uri

SLAVNOSTNA VEČERJA

v prostorih restavracije Tango - Hotel Šport Otočec

S R E Č A N J E B R E Z T O B A K A

6. SIMPOZIJ ZDRAVSTVENE NEGE

***“PRAZNUJMO PRETEKLOST ZDRAVSTVENE NEGE :
ZAHTEVAJMO PRIHODNOST!”***

Novo mesto, 13. maj 1999

Organizatorji:

**ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE -
ZVEZA DRUŠTEV MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV
SLOVENIJE
in
DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV
NOVO MESTO**

PROGRAM 6. SIMPOZIJA:

Četrtek 13. maj 1999

9.00 - 10.00 Registracija udeležencev

10.00 - 10.45 Irena Keršič Ramšak: “Vse se je začelo nekoč.....”

10.45 - 11.30 Petra Kersnič: “Rekli so”

ODMOR

12.00 - 12.45 mag. Bojana Filej: “Izzivi zdravstveni negi danes za jutri”

12.45 - 13.30 Milena Križaj: Ob mednarodnem letu starejših
“Zdravstvena nega – pomemben faktor kakovosti življenja v tretjem
življenjskem obdobju”

**Zaključek 6. simpozija bo na Trški gori z naslovom:
Dolenjska se predstavi.**

S R E Č A N J E B R E Z T O B A K A

PRIJAVA ZA UDELEŽBO NA 6. SIMPOZIJU ZDRAVSTVENE NEGE

Podpisana/i: _____

št. članske izkaznice: _____ se prijavljam na

6. simpozij zdravstvene nege v Novem mestu

Kotizacijo bom poravnal/a : z virmanom ☐ na simpoziju ☐

Udeležba na proslavi in svečani večerji: DA NE

Udeležba na zaključku simpozija: DA NE

Prosim, da zaradi organizacije in predhodne priprave potrdil o udeležbi pošljete prijave na sedež Zbornice – Zveze, Ljubljana, Vidovdanska 9, najkasneje do 1.5. 1999.

V _____, dne _____

Podpis: _____

odreži in odpošlji

OBVESTILA

Kotizacija za udeležence 6. simpozija, ki so člani Zbornice, znaša 7.000 sit, za nečlane 14.000 sit in jo je mogoče poravnati na ŽR 50100 - 678 - 48641-sklic na številko 00 12201 - in s pripisom za 6. simpozij zdravstvene nege.

Prenočišče lahko rezervirate:

1. Hotel Šport Otočec – vsak dan med 7.00 in 20.00
tel. 068 75 700, 75 701, 75 165 oziroma faks 068 75 420

2. Hotel Krka – Novo mesto
Tel. 068 323 713, 323 714 oziroma faks 068 313 000

Informacije o organizaciji udeležbe na proslavi bodo člani dobili pri predsednicah regijskih društev, kjer se lahko prijavijo do 1. 5. 1999.

Organizacijski odbor

Petra Kersnič, Veronika Pretnar Kunstek, Zdenka Seničar, Marta Gantar,
Kukman Valerija, Skrabl Romana in Bamčov Marta

S R E Č A N J E B R E Z T O B A K A

obliž čez

Vse

vrste odrgnin, raztrganin,
šivanih ran po operacijah
in manjših opeklin.

ODLEPI

Če si boste Hartmannov Cosmopor **ogledali**, boste ugotovili, da je njegova blazinica debelejša, zelo mehka in stkana iz popolnoma naravnih, bombažnih materialov. Plast, ki je v stiku z rano, je prekrita s proti vodi odporno mikromrežasto strukturo iz polineta. Če boste Cosmopor **preizkusili**, pa se boste prepričali, da je izjemno vpojen, se ne lepi na rano in ne odleplja s kože, ne draži tkiva, hitro vpija izločke iz rane ter prepušča zrak in vodno paro.

Merit d.o.o., uvoznik in ekskluzivni zastopnik medicinskih izdelkov Hartmann; Šmartinska 130, 1000 Ljubljana, Slovenija; tel.: +386 (0)61 141 55 10; fax: +386 (0)61 141 55 10 46.

dati, da smo v zdravstveno-negovalni team bili sprejeti spoštljivo, z zaupanjem in smo sproščeno in enakovredno izmenjevali znanje in izkušnje na zdravstveno-negovalnem področju. Kot študentje zdravstvene nege smo poglobljeno spremljali organizacijo dela na področju zdravstvene nege. Ugotovili smo, da kljub veliki posteljni kapaciteti in raznolikosti pacientov opravljajo svoje delo po procesu zdravstvene nege, ki ga podpira dobro oblikovana dokumentacija. Sestavljajo jo enostavno oblikovani formularji, ki omogočajo hitro dokumentiranje, zato medicinskim sestram ne jemljejo veliko časa. Celoten način medicinske in negovalne obravnave bolnika je računalniško podprt, kar celotnemu osebju bolnišnice olajša delo, saj so vsi bolnikovi podatki zbrani na enem mestu in vedno pri roki. Preko računalniškega sistema deluje oddelek z vsemi odseki v bolnišnici, ki so povezani z zdravljenjem in oskrbo bolnika (laboratorij, lekarna, centralna kuhinja itd.).

Posebnost načina dela v zdravstveni negi, ki je zelo zbudila naše zanimanje, je negovalna vizita, kar pomeni predajo službe ob bolniški postelji. Tako je medicinskim sestram omogočen neposreden stik s pacientom in lažja ter popolnejša ocenitev morebitnih sprememb njegovega zdravstvenega stanja.

Gospa Krainz je organizirala ogled vseh oddelkov ter predstavila vse delujoče bolnišnične službe. Zanimiv je bil ogled tehnično zelo moderno opremljene pralnice, centralne kuhinje, centralne sterilizacije in lekarne z lastnim laboratorijem ter tehnologijo za izdelovanje posameznih zdravil, kar bistveno zmanjša finančne izdatke bolnišnice.

Organizacija dela v bolnišnici je bila predstavljena s številnimi seminarji, spremljali so jih ogledi različnih področjih, ki jih bolnišnica zajema.

Največ pozornosti in občudovanja je vzbudil ogled dnevnega varstva starostnikov (t.i. Tagesklinik), ki deluje v okviru bolnišnice in zajema varstvo in rehabilitacijo starostnikov, ki so zaradi prebolele bolezni pri-zadeti in pri zadovoljevanju svojih življenjskih aktivnosti še odvisni od pomoči drugih, ter potrebujejo strokovno pomoč. Lahko bi rekli, da je to dejavnost, ki podpre prehodno rehabilitacijsko obdobje, to je čas od odpustitve starostnika iz oddelka do maksimalne stopnje izboljšanja, ki ga posameznik z določeno boleznijo lahko doseže.

Veliko bolnikov se v programu tako popolne rehabilitacije, sestavljene iz številnih terapevtskih dejavnosti (logoterapija, fizioterapija, delovna terapija, terapija petja ...) uspe rehabilitirati do stopnje neodvisnosti, kar zanje predstavlja možnost življenja doma. Po ustanovitvi takšnega varstva je avstrijskemu zdravstvu uspelo bistveno zmanjšati število potencialnih varovancev, ki bi sicer končali v domovih za ostarele. Težko je opisati nekaj tako čudovitega. Vsi, ki smo imeli priložnost stika z ljudmi, ki so del tega programa, zato lahko to izkušnjo le prenesemo z upanjem, da bo nekoč takšna organizacija rehabilitacije starostnikov zaživela tudi pri nas. Mislimo, da ta oblika dela predstavlja prihodnost na področju geriatrije, saj izvira prav iz vizije z željo, da stari ljudje čim dlje ohranijo svojo neodvisnost in sposobnost samostojnega življenja. Takšno razmišljanje je neizogibno, saj večkrat poudarjamo, kako pomembno se je zavedati, da življenjska doba ljudi postaja vse daljša, prostora za njih pa je vse manj. Na te ugotovitve je treba biti pozoren in se pripravljati na starostno obdobje, kar pomeni biti pripravljen razvijati področje geriatrije tudi pri nas.

Da imajo visoko razvito področje geriatričnega zdravstvenega varstva, je potrdil tudi ogled domov za ostarele v Volkermarktu, kjer smo videli, kakšni bi morali biti domovi

starostnikov, če to ne bi bilo odvisno predvsem od finančnih sredstev.

Z ogledom omenjenih domov lepih vtisov in presenečenjše ni bilo konec, bili smo namreč povabljeni na ogled ene izmed najlepših klinik v Avstriji in po mnenju poznavalcev evropskih klinik nasploh. Je v mestecu Lass na 900 m nadmorske višine. Njena posebnost je lokacija in okolje, zato tam zdravijo bolnike z internističnimi in pljučnimi boleznimi.

V okviru praktičnega dela smo bili vključeni v patronažno zdravstveno varstvo, ki ne zajema tako obsežnega dela, kot ga patronaža obsega pri nas. Vključuje le bolnika/ varovanca, ki potrebuje zdravstveno negovalno oskrbo, ne pa tudi družine, nosečnic, otročnic in otrok. Slednjim je namenjena posvetovalna služba, na katero se ob morebitnih težavah lahko oprejo.

Ob koncu našega skupnega dela smo ob zaključnem ovrednotenju govorili o vtisih in

izkušnjah, pridobljenih v tem času, in z medsebojnim delom bili zelo zadovoljni.

Preživeti mesec v Celovcu nam je prinesel veliko izkušenj ter znanja, ki ga lahko pridobimo predvsem s primerjavo različnih zdravstvenih sistemov. Veseli, da smo imeli priložnost spoznati to različnost, bomo znanje in izkušnje prenesli kot obogatitev nadaljnemu študiju ter opravljanju dela na bodočem delovnem mestu.

Želimo si, da bi čim več študentov naše smeri v času študija imelo možnost spoznavanja dela v tujini, ki bi jim prikazalo različnost in možnost uporabe pridobljenega znanja tako doma, kot v tujini.

Študentje, ki smo opravljali strokovni praktikum v Celovcu, se za omogočeno priložnost zahvaljujemo projektu Tempus, vodstvu Visoke zdravstvene šole, posebej pa še prof. dr. Viljemu Brumcu in g. Dubravki Sancin, VMS, prof. zdr. vzgoje.

ZAUPAJTE SLOVENSKI KVALITETI

izdelujemo opremo
za bolnice, ambulate
in kozmetične salone:

pregledne mize
različnih izvedb

vozičke za aparate

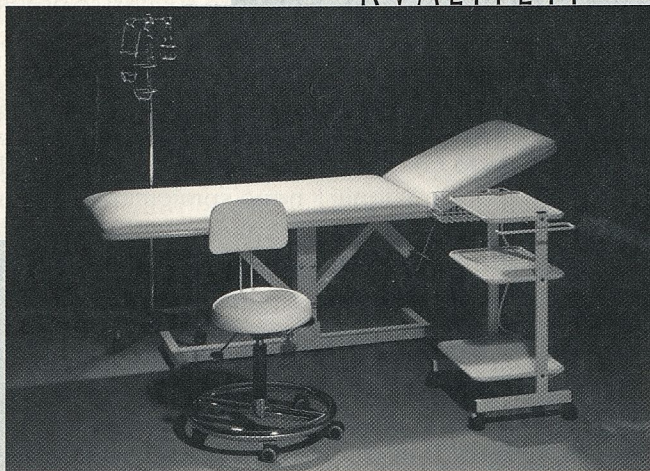
servirne vozičke

dvižne okrogle mize

paravane

stojala za infuzijo

stopnice itd.

KOVINSKA GALANTERIJA

Novak Apolonija s.p.

OIC Trzin

Brezovce 7

1236 Trzin

Tel: +386 61 162 1263

Fax: +386 61 162 1264

NOVAK

K O V I N S K A G A L A N T E R I J A

DOBER DAN, AMERIKA

Jana ŠMITEK*(nadaljevanje)*

Znewyorškim medicinskim centrom Mount Sinai sem se prvič srečala informativno na svetovnem kongresu ICN leta 1993 v Madridu. Predstavitvena brošura centra, s katero so medicinske sestre tega centra poudarjale svojo prisotnost na kongresu, je bila na lastnem predstavitvenem pultu najpomembnejše promocijsko gradivo zdravstvene nege, ki ga je marsikatera medicinska sestra vzela s seboj domov, tudi jaz. Ko sem jo kasneje doma v miru prebirala, me je presenetil izrazito pozitivno usmerjen uvodni članek o poslanstvu in viziji zdravstvene nege, ki se zaključi nekako takole: Pridite v Mount Sinai! Mi skrbimo za svoje sestre! Brošuro sem shranila, kot bi že takrat podzavestno vedela, da mi bo prišla še kdaj prav, in ko smo leta 1996 pričele razmišljati o študijskem obisku posameznih ustanov v New Yorku, se mi je podoba o medicinskem centru, kjer "skrbijo za svoje sestre", hipoma pojavila pred očmi. To moram sama videti, sem sklenila, in po pisnem posredovanju gospe Judith Clift smo si med takratnim obiskom center na hitro lahko ogledale. Mount Sinai je ena najstarejših in največjih prostovoljnih zdravstvenih organizacij, ustanovljena leta 1852 na pobudo takratne židovske skupnosti v New Yorku. Njena zdajšnja lokacija je že tretja ali četrta od ustanovitve dalje. Bolj so naraščale potrebe po širitvi bolnišnice, bolj se je le-ta oddaljevala od takratnega strogega centra proti periferiji, po Manhattnu navzgor, kjer je bilo še moč najti dovolj prostora za naraščajočo dejavnost. Zdaj Mount Sinai predstavlja vrhunsko ustanovo z vrhunsko tehnologijo, prilagojeno potrebam 21. stoletja, ki se v skladu z zakonitostmi vlemesta širi lahko samo še v višino, kar dokazuje tudi najnovejša, v letu 1996 še nedograjena Vzhodna stavba (katere končni namen takrat še tudi ni bil povsem

jasen - ali bo upravna ali klinična zgradba). Medicinski center Mount Sinai stoji ob Peti aveniji v Zgornjem Manhattnu. Zahodne stavbe preko Pete avenije mejijo na Centralni park, Center pa sestavlja skupina stavb, ki se raztezajo od 98. do 101. ulice med Peto avenijo in Madison avenijo - Klingensteinov klinični center, Kravisov ginekološko-porodniški center, Kravisov otroški center, Guggenheimov paviljon, Annenbergova stavba, v kateri je medicinska fakulteta in še nekaj upravnih stavb. Med 101. in 102. ulico je ob aveniji Madison še stavba za primarno (ambulantno) oskrbo. Center združuje 1100 bolniških postelj, na katerih oskrbujejo preko 35.000 bolnikov letno, obenem opravijo okrog 300.000 ambulantnih pregledov na področju 160 kliničnih specialnosti. Za bolnike skrbi okrog 1600 medicinskih sester (1200 neposredno ob bolniku) in 1400 zdravnikov. Pred leti, ko so imeli težave z zaposlovanjem medicinskih sester, so sestavili brošuro, v kateri so predstavljena glavna klinična področja in vloge zdravstvene nege in z njo vabili tuje medicinske sestre, naj se zaposlijo pri njih. Zdaj, ko center slovi tudi po odlični zdravstveni negi, nimajo več težav z zaposlovanjem in za običajno zdravstveno nego sprejemajo samo medicinske sestre s fakultetno izobrazbo; kdor želi kaj več, mora imeti najmanj magisterij ali doktorat ali pa še kakšen častni naziv zraven.

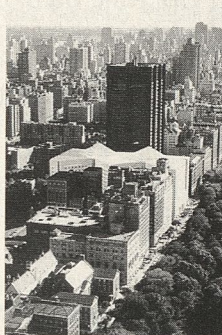
Da si je zdravstvena nega izborila svoj status, pričajo tudi podatki o zaslužkih medicinskih sester, ki so v Mount Sinaju enaki ali celo višji od zaslužkov inženirjev (moških) z različnih področij in so znašali konec leta 1996 od 50.100 USD letno za začetnico do 57.600 USD za medicinsko sestro z 10 let delovne dobe. Osnovni zaslužek se vsako leto enkrat poveša za 2 %, za nočno delo pripada dodatek 5.200 USD letno, za magisterij ali doktorat pa 1.200

oziroma 1.500 USD letno. Plače so v bruto zneskih, a tudi, če jih prepolovimo, pridemo do kar stimulativnih vsot, posebno če upoštevamo, da se osnovni stroški za obleko in prehrano bistveno razlikujejo od naših. K temu je treba prišteti še določene ugodnosti, ki jih uživajo zaposleni v Mount Sinaju, od brezplačne hospitalizacije (tudi za družinske člane) in osnovne medicinske, zobozdravstvene, okulistične obravnave, do skupinskega življenjskega zavarovanja, lastnega parkirnega prostora itn. Ampak, to je seveda Amerika ...

Osrednji del medicinskega centra sestavljata novejši zgradbi - Guggenheim Pavilion in Annenberg Building.

Delujeta kot povezava nasprotij, belega in črnega, nižjega, razpotegnjenega in visokega, slokega. Je v tem nasprotju izražena kakšna simbolika Amerike? Ne vem, čeprav se mi ob vsakem pogledu na center zazdi prav tako.

Guggenheimov paviljon je arhitektonska posebnost, ki jo je zasnoval svetovno znani arhitekt I.M.Pei. Ima 625 bolniških postelj. S svojo zaslepljujočo belino tako izstopa iz temnejših odtenkov stavb v okolici, da je ne morete zgrešiti. Tloris dela stavbe je podoben združenima dvema peščenima urama, ki druga na drugi sestavljata osrednji, romboidni del. Ob strani obe "peščeni uri" povezujeta vzdolžni del zgradbe tako, da vmes nastaneta dve trikotni dvorišči, ki ju na vrhu pokrivata stekleni kupoli. Vse ima svoj namen. Dvorišči omogočata, da imajo stene, ki mejijo nanju, okna, kar pomeni, da so tako pridobili več bolniških sob. Pogled skozi "dvoriščna" okna daje naravne občutke - sosednja stavba je morda nekoliko bližja, kar pa za velemesto ni nič posebnega. Vhodi v trikotni in v romboidno stavbo so na vogalih, da je izguba površine čim manjša. Bolniške sobe so ob vseh zunanjih stenah in delovni prostori so spet v nekakšni skupni romboidni obliki v sredini. Oddaljenost sob od delovnih pultov in prostorov v sredini je zato bolj enakomer-

na, kar je v prid medicinskim sestram pri njihovem delu in ne daje vtisa zapravljanja časa z "brezciljnim" tavanjem po dolgih hodnikih kot v drugih tipih bolniških oddelkov.

Posebnost je predstavljala tudi intenzivna terapija gastroenteroloških kirurških oddelkov. 14 postelj je nameščenih ob dveh zunanjih stenah, ki pa so v notranjosti "žagasto" obzidane, tako da se vzglavja postelj sicer prilegajo pravokotno, vendar so postelje glede na osnovni tloris postavljene poševno. Poševna postavitve omogoča več manevrskega prostora ob bolniku. Bolnike je možno osamiti z debelimi zavesami iz posebne plastike in tako ustvariti 14 zasebnih sobic, kakor je

z odgrinjanjem zaves možno tudi podaljšati manevrski prostor pri enem bolniku v "sosednje" področje. Nasproti posteljam je postavljen polkrožni pult, od koder je možen nadzor nad vsemi 14 bolniki, kadar niso sestre neposredno ob bolniku. Da so za pultom naprave za centralno opazovanje in nadzorovanje, ni treba posebej poudarjati. Intenzivna terapija ima tudi svojo malo operacijsko sobo, kjer opravljajo manjše posege, kot traheotomije ali vstavitve raznih katetrov, punkcije ... in ob njej lastni rentgen, da najtežje bolnike čim manj prevažajo. Medicinske sestre delajo v intenzivnem oddelku 12 ur dnevno, da zagotavljajo boljšo kontinuiteto dela. Med drugimi je tedenska delovna obveznost medicinskih sester v Ameriki 36 ur.

Toliko smo po uvodni predstavitvi centra videli na obisku leta 1996. Pa še druge zanimivosti opazi človek tako mimogrede - množico Židov v tradicionalnih oblačilih, ker je Mount Sinai vendarle še vedno židovska ustanova, kjer se tudi zelo spoštuje tradicija, pa dvigalo, ki deluje samo ob sobotah in se

samodejno ustavi v vsakem nadstropju, s katerim se vozijo ortodoksni Židje, ki ob sobotah, dnevih počitka, ne smejo napraviti preveč odvečnih kretenj (ena takih je pritiskanje na gumbe dvigala!) in na katerega nas je opozorila gospa Heide Padre, pomočnica vodje izobraževalnega oddelka, zadolžena za organizacijo in vodenje našega obiska. Z našega stališča bi dvigalo ocenjevali kot golo neumnost, z ameriškega stališča pa je to vsekulturni (transcultural) pristop, ki poudarja upoštevanje vsega, čemur posamezna narodnost daje pomen. Tudi restavracija v pritličju je edinstvena po možnostih izbire običajne in tudi kosher

hrane (židovske hrane, kjer se mleko in meso pri istem obroku nikdar ne srečata in katere priprava je pod strogim nadzorom neke židovske komisije).

V stavbi medicinske fakultete smo si v 11. nadstropju ogledali povsem računalniško urejeno strokovno knjižnico, ki obsega poleg knjig in arhivskih dokumentov okrog 165.000 zvezkov 2600 strokovnih revij in več kot 2500 avdiovizualnih in mikroračunalniških programov. Možen je dostop do Medline, Cinahl, Cancerlit, Healthstar, Psyclit in še drugih računalniških baz podatkov. Ker je knjižnica tako rekoč ob vsakem času na dosegu roke, smo videli zdravnike, ko so med delovnim časom iskali podatke iz svetovne literature za obravnavo svojih najbolj nenavadnih bolnikov. Možnosti medicinskih sester v Mount

Sinaju, da v strokovni literaturi poiščejo dodatno potrebno znanje, niso nič manjše, le da tudi v Ameriki medicinske sestre med delovnim časom ne morejo kar tako zapustiti bolnikov in oditi v strokovno knjižnico (tudi zaradi organizirane primarne zdravstvene nege, ki zahteva stalno prisotnost). Lahko pa to storijo pred službo ali po njej, saj knjižnica obratuje od 8. ure zjutraj do 23.50 zvečer, razen petkov, sobot in nedelj, ko je možnost dostopa za 2 do 4 ure krajša. Ja, pomembnost znanja in dostopa do znanja ...; tudi na tem področju je samo Amerika lahko "Amerika".

Nadaljuje se

HITRI TESTI

KVALITATIVNI REZULTATI

TROPONIN I (cTnI)

Bris žrela/Strep A
Infekcijska mononukleoza
Driske/Rota-adeno virusi
Helicobacter Pylori
Okulna kri v blatu
Paraziti v blatu

KVANTITATIVNE MIKROMETODE

CRP

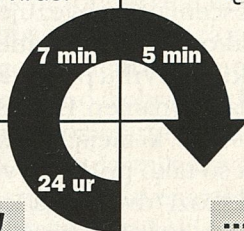
Quikread analizator
Hemogram + DKS
QBC analizator

ŠTEVILO BAKTERIJ V 1 ML URINA

Uricult
Uricult Plus
Uricult Trio

... ZA POTRDIITEV DIAGNOZE

Pokličite še danes !
061 / 742-369
DR. GORKIČ d.o.o.
Logatec

Zbornica zdravstvene nege Slovenije - zveza društev medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije
Društvo medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Ljubljana
Sekcija upokojenih medicinskih sester

VABILO

Sekcija upokojenih medicinskih sester DMSZT Ljubljana vabi, da se udeležite

spomladanskega izleta.

Obiskali bomo avstrijsko in slovensko Koroško. Peljali se bomo po dolini reke Drave, skozi tri doline - jezera do Klopinskega jezera. V Velikovcu bomo naredili kratek postanek. Vračali se bomo skozi Šentanel, kjer bomo ob lepem vremenu videli Uršljo goro, Peco, Raduho, Obir in Podjuno. Kosili bomo na turistični kmetiji. V Kotljah si bomo ogledali rojstno hišo Prežihovega Voranca.

Na izlet gremo v sredo, 19. maja 1999.

Odhod avtobusa bo točno ob 6.30 uri s Kongresnega trga v Ljubljani. Prihod je predvidoma v večernih urah na Kongresni trg. S seboj vzemite potni list.

Prijave sprejema Irena Brunček - Kompas Holidays na telefon 061 13 27 127 int. 33-76 v dneh 12. in 13. maj 1999 od 8.30 - 14.00 ure. Prijave bodo sprejemali do zasedbe sedežev.

Doplačilo za udeležbo znaša 2800 SIT na osebo.

Vabljeni!

Predsednica sekcije:

Cilka Potokar

MEDICINSKA OPREMA d.o.o.,
Obrtna ulica 43, 9000 Murska Sobota
tel.: 069-31-203, 31-725 ali 31-726

Ste se naveličali voziti zdravila z obrabljenimi vozički ali zdravila nosite celo ročno? Nič več. Tu je zdaj Artromickov večnamenski voziček za potrebe osebja bolnišnic.

Pa prislunite kratki predstavitvi vozičkov Artromick.

Namenjeni so vsemu medicinskemu osebju. Predvsem so primerni za shranjevanje in dostavo zdravil, injekcij in vsega, kar potrebuje bolnik. V vozičku se lahko shranjuje celotna dokumentacija o oskrbi bolnika za čas njegovega bivanja v bolnišnici. Na razpolago so Vam različni sistemi večnamenskih vozičkov kot tudi možnost menjavanja različnih kaset v okviru vozička. S tem se spremeni namembnost vozička. Še posebej naj omenimo, da se voziček lahko zaklene kot tudi njegovi predali za shranjevanje posebnih zdravil. Tako sistem zagotavlja varnost shranjevanja zdravil in dostop samo pristojnemu osebju.

Voziček lahko opremite po lastni želji s predali, policami in kasetami. Izbirate lahko med velikostmi "3", "6", ali "9" globine s prekati ali brez. Predal za narkotike je na voljo tudi v vseh navedenih velikostih. Kasete lahko konfigurirate in jih razporedite po svoje, v vseh navedenih velikostih. Voziček je obdan z odbojnim zaščitnim okvirom in je na 125 mm kolesih z dvojnimi ležajem in obdan z antistatično gumo. Vsi deli se enostavno snemajo in čistijo, izbirate lahko v štirih barvnih odtenkih.

Z veseljem Vam bomo po Vaši želji izvedli tudi direktno predstavitev funkcionalnosti vozička.

Oglasite se na naš naslov: MEDICOP d.o.o., Obrtna ulica 43, 9000 Murska Sobota ali nas pokličite po telefonu: 069-31-203, 31-725 ali 31-726.

Z A B A L I N T O N O V N A T E Č A J DOŽIVLJANJE NOSEČNOSTI - VPLIV

Lilijana PRELOGAR

Zelo dolgo sem oklevala, preden sem se lotila pisanja. Ker pa se v meni porajajo določena vprašanja, na katera še nisem dobila odgovora, sem napisala nekaj vrstic. Šestnajsto leto delam kot babica, od tega nekaj let v porodni sobi, nekaj let v patronaži, sedaj pa sem že sedmo leto v dispanzerju za žene. Ves čas v stiku z ženskami, od pubertetne dobe, nosečnosti, klimakterija, do pozne starosti. Spremljam njihovo obnašanje, počutje in reagiranje na določene okoliščine.

Predvsem se mi zdi zanimiva psihična reakcija žensk na nosečnost, doživljanje same nosečnosti in poporodnega obdobja. V času spremljanja žensk skozi nosečnost pogosto naletim na oteženo vzpostavljanje stikov. Poznano je, da se psiha žensk v nosečnosti zelo spremeni. Večina nosečnic je zelo dovzetna za nasvete in skrb. Prav zanimivo je, da je z nekaterimi težje vzpostaviti stik. Vsaka komunikacija je zelo otežkočena, odnos do babice pa odbijajoč.

Najbolj zanimivo je, da da je pri tem pomembna izobrazba teh žensk.

Nekah časa se mi je zdelo, da je vse skupaj le naključje, ko pa sem postala bolj pozorna, sem opazila, da vse le ni zgolj slučaj. Ugotovila sem, da imam največ težav v komunikacijskem procesu z ženskami, ki so po poklicu: psihologinje, socialne delavke, defektologinje, učiteljice ..., skoraj praviloma v tem vrstnem redu. S pisanjem sem odlašala, odločila pa sem se predvsem zato, ker bi rada slišala še izkušnje drugih babic, ki so v stiku z nosečnico. Tudi mnenja njihovih sodelavk so podobna, vendar nisem še nikjer zasledila nobene literature, v kateri bi bila opisana ta problematika.

Za študij psihologije, sociologije se verjet-

no odločajo ljudje, ki imajo težave in med študijem dobijo odgovore na svoja vprašanja oz. iskanja in težave.

Vsako nosečnico skrbi za nosečnost, zdravje otroka in naposled za porod, vendar pa je v večini nosečnic najti neko posebno moč, notranje zadovoljstvo in veselje.

Vodim jih skozi vse faze nosečnosti, izvajam zdravstveno vzgojo, jim pomagam z nasveti. Vsaka ženska potrebuje poseben pristop, do vsake nosečnice moraš najti ustrezno pot, da je komunikacija kar najuspešnejša. Velikokrat mi pri tem pomagajo moje lastne izkušnje.

Zelo rade obiskujejo tečaje materinske šole in so nasploh zelo dovzetne za vse dobre nasvete. Zadovoljne, zdrave nosečnice so naše največje plačilo.

Kot sem poudarila, potrebuje vsaka žena drugačen pristop. Določena, omenjena skupina nosečnic pa potrebuje čisto drugačen pristop. Včasih se ti zdi, da opravljaš Siziſovo delo, ker naletiš na takšen odpor oz. nerazumevanje. Že v začetku potencirajo svoje težave, na plan pridejo razni strahovi in obup, največkrat spremljano z zamerom in slabim počutjem nasploh. Zastavlja se mi vprašanje, kaj je tako drugačnega v psihi teh žensk, kje tiči vzrok. Te nosečnice so praviloma nerazpoložene, vedno s kupom vprašanj o raznovrstni patologiji. Zdravstvena nega in vzgoja je pri teh ženskah zelo naporna in zahtevna, poskušaš vzpostaviti kar najbolj strokoven odnos, čeprav včasih ne dobiš zelenega odziva. Velik uspeh oz. zadovoljstvo začutim že ob najmanjšem dobrem odzivu, tako da vem, da sem na pravi poti.

Margaretta Styles je v svojem govoru ob sprejemu častnega doktorata iz zdravstvene

nege dejala, da sestre zavzemajo dragoceni položaj na stičišču med znanostjo, tehnologijo ter človekovim upanjem, trpljenjem in to v najmanj opaznih in najintimnejših trenutkih. Spremljajo negotovost, ki se zrcali na obrazih in v glasovih tistih, ki jim služijo v praksi.

Moj prispevek o tem je verjetno precej skromen, pač nisem vajena dolgoveznštva, čeprav bi se dalo o tem še precej razglabljati. Želela sem samo pokazata ta vprašanja z mojega zornega kota.

NEURESNIČENA ŽELJA

Anita MEŠIČ

Najprej Vas vse v uredništvu Utripa lepo pozdravljam. Sem Anita Mešič in prihajam iz Brežic. Moja mami je zaposlena v bolnišnici, tako da imam to možnost, da lahko prebiram vaš mesečni informativni bilten Utrip. Ker zajema vsebino "medicine" tudi moja zgodba, za katero bi rada, da jo objavite v naslednji številki, sem Vam jo tudi napisala.

Lep pozdrav!

Ne morem, da vam ne bi napisala svoje zgodbe. Preveč je življenjska in verjemite, da mi je uničila velik del upov, na katerih sem gradila mozaik svoje prihodnosti.

Zdaj na vse to gledam drugače in, čeprav je od takrat minilo že dvajset mesecev, to ne bo nikoli izbrisalo razočaranja, ki sem ga doživela septembra leta 1997.

Po končani osnovni šoli sem se vpisala na srednjo medicinsko šolo, kar je bila tudi moja velika želja. Vsi pretekli meseci, ki so bili zapolnjeni z upi, so potonili v vodo. Ker nisem bila sprejeta na željeno šolo, sem bila velikokrat žalostna, včasih mi je po obrazu celo stekla solza, a vse zavoljo tega, ker se nisem šolala tam, kjer sem si želela. Bila sem razočarana. Mislila sem, da bom svojo prihodnost gradila v "svetu medicine". Sedaj sem dijakinja drugega letnika ekonomske šole. Ne pravim, da šola ni v redu, le to je

popolno nasprotje moji želji. Zanima me toliko drugih stvari: vnetja, virusi, rane in okužbe..., ne pa gospodarski pomen menice, bilanska stanja, nekakšne kupoprodajne pogodbe, kaj šele borze in sejmi. Pa vseeno sem obsojena na zapomnitev mnogih neumnih podatkov, ki jih gotovo v življenju ne bom nikoli srečala, kaj šele, da bi jih potrebovala. Tako zapečateni usodi večina imenuje ekonomija, jaz pa jo kar poosebljam in pravim, da je to nekdo, ki mi posreduje neželene informacije.

Nauk vsega tega je, da na tem svetu sploh ni pomembna želja, temveč uradni list, na katerem se nekakšne točke in ocene. K vsemu lahko rečem le nekaj: čeprav je slišati kot filmski citat, je čista resnica in jaz sem dokaz zanjo. Če ne opravljate radi "medicinskega poklica", se mu raje odpovejte in ga prepustite tistim, ki imajo voljo zanj. Vaša pot je posuta s cveticami, vendar se vas večina tega ne zaveda, samo zato, ker jo prevozite v limuzini. Moja želja je neke vrste kvalifikacija, vendar, kaj mi pomaga, ko sem pa že vnaprej diskvalificirana.

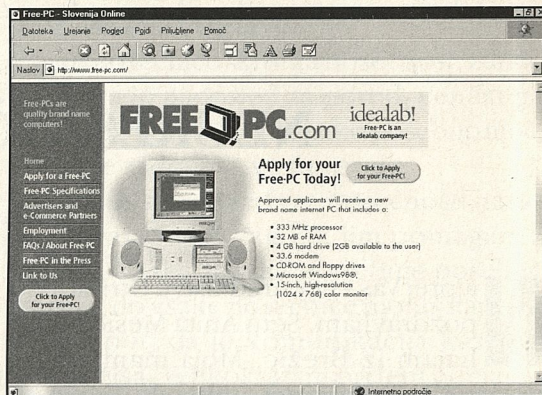
Če bom dobila priložnost, da se dokažem, bom dala vse od sebe. Žalostno pa je, da vedno delam nekaj za prihodnost, jaz pa bi tako rada videla, da bi prihodnost storila kaj zame.

Prihodnost interneta in elektronska pošta

Livio Kosina

Brezplačno dobite najnovejši računalnik in dostop do interneta. Dostavijo vam ga na dom. Računalnik je priznane znamke in z najsodobnejšo opremo.

Večina ljudi, ki je videla tak oglas na internetu, v časopisih ali na TV, je verjetno nezapljuvno zmajala z glavo. A kljub neverjetni vsebini si je več milijonov obiskovalcev ogledalo spletno stran kalifornijskega podjetja Free-PC.com (<http://www.free-pc.com/>). Ugotovili so, da gre za povsem resno ponudbo. Podjetje je namreč investiralo 10 milijonov dolarjev v projekt »brezplačnih računalnikov«. Poleg najnovejšega računalnika Compaq Presario, s 333-megahercnim procesorjem in 15-paličnim zaslonom, je vsak od deset tisoč izbranih srečnejšev, ki so se javili na oglas, dobil tudi brezplačni dostop do interneta (http://newsweek.com/nw-srv/printed/us/st/ty0208_1.htm). Končno so drzne sanje napovedovalcev računalniškega razvoja postale resničnost - brezplačni domači računalniki so na voljo. Edina omejitev za nove lastnike računalnikov so oglasi, ki si jih ogledajo ob vsakokratnem vklopu. Trženje teh oglasov pa je seveda glavna dejavnost omenjenega podjetja. Bi vi sprejeli brezplačni računalnik v vrednosti okrog 150.000 sit in brezplačni dostop do interneta, s pogojem, da si ob vklopu ogledate nekaj reklam? Podjetje napoveduje, po uspešnem prodoru v marcu, nove brezplačne računalnike in hitro rast tudi prek meja ZDA. Napovedujejo, da novi način trženja izdelkov pomeni še hitrejši razvoj interneta. Internet pa zaradi hitrega razvoja postaja vse bolj nedorasel zahtevam uporabnikov. Predvsem sta vedno bolj moteča omejena hitrost in nezadostno zagotavljanje varnosti prenosa podatkov. Prav zaradi večjih zahtev so začeli razvijati internet 2. Ta je nastal v sodelovanju 140 univerzitetnih središč z vsega sveta. Cilj projekta je zgraditev omrežja, ki bo sposobno prenosa velikih količin podatkov ali kvalitetne in kontinuirane video slike.

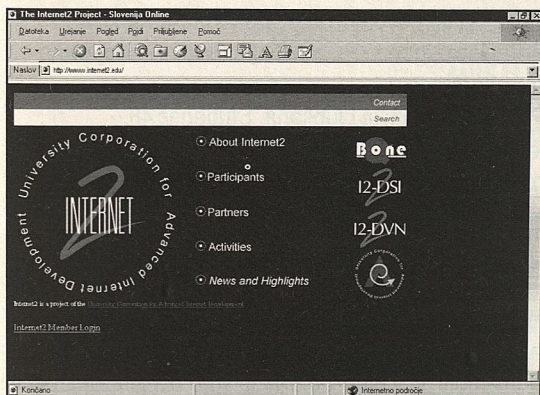

Med drugim omogoča približno 85.000-krat hitrejši prenos podatkov (2,4 GB v sekundi). Omrežje trenutno še ni dostopno javnosti, kar pa se bo verjetno kmalu spremenilo (<http://www.internet2.edu/>). Eno od področij, kjer si ustanovitelji obetajo največje koristi, je tudi zdravstvo.

Dnevne novice na internetu so tudi v marcu velikokrat govorile o medicinskih sestrah.

Na tiskovni konferenci v San Franciscu so 26. marca predstavili operacijsko sobo prihodnosti (http://biz.yahoo.com/bw/990326/ca_compute_1.html). »Inteligentna« operacijska soba omogoča, da medicinske sestre upravljajo aparature z govornimi ukazi.

Medicinska sestra Laurene West, sicer računalniška strokovnjakinja, je glasno opozorila javnost, da težava leta 2000, tako imenovani Y2K, pomeni veliko nevarnost za zdravstvo. Ker računalniki niso sposobni prepoznati leta 2000, ga bodo zamenjevali z letom 1900. Včasih so namreč zaradi prihranka prostora v računalniškem pomnilniku označevali leto samo z zadnjima dvema številkama. V zdravstvu za rešitev tega vprašanja še niso storili dovolj

(<http://cnn.com/HEALTH/9903/02/y2k.medical/>). Ameriški kongres se je že odzval na njeno pobudo.

Ameriški viri so veliko pisali tudi o umoru medicinske sestre na dializnem oddelku (http://dailynews.yahoo.com/headlines/ap/ap_us/story.html?s=v/ap/19990323/us/hospital_shooting_3.html) in o ponovni zamenjavi novorojenčka (http://dailynews.yahoo.com/headlines/local/state/colorado/story.html?s=v/rs/19990324/co/index_1.html#7).

Pomen dojenja za razvoj otroka so poudarjali ob odprtju nove porodnišnice v amerškem Arlingtonu, kjer je zaposlenih več medicinskih sester specialistk za področje dojenja. Mamice se največkrat pohvalijo, da sta jim veliko pomenila spodbuda in ustrezno svetovanje (http://biz.yahoo.com/prnews/990326/va_arlingt_1.html). V člankih praviloma omenjajo le medicinske sestre in njihov neprecenljiv pomen za dober sloves porodnišnice.

Tudi strokovno srečanje Royal College of Nursing je bilo v medijih ves teden dobro pokrito (<http://news2.thdo.bbc.co.uk/hi/english/health/newsid%5F292000/292662.stm>). Najbolj je v javnosti odmeval poziv medicinskih sester, da se sprejme ustrezen zakon za obvezno uporabo kolesarskih čelad (<http://news2.thdo.bbc.co.uk/hi/english/health/newsid%5F294000/294343.stm>).

Odmevno pa je bilo tudi priporočilo, da se v vseh srednjih šolah uvedejo t. i. šolske medicinske sestre, ki bi imele tudi pooblastilo za predpisovanje vseh vrst kontracepcijskih sredstev (<http://news2.thdo.bbc.co.uk/hi/english/health/newsid%5F293000/293431.stm>). Kot smo že pisali, si lahko več o dejavnostih Royal College of Nursing - RCN preberete na njihovih spletnih straneh (<http://www.rcn.org.uk/>). Pišete lahko na njihov naslov za elektronsko pošto (corpaffairs.dept@rcn.org.uk).

Kaj sploh je elektronska pošta?

Vedno bolj razširjena in vedno bolj uporabna postaja, pa nekateri še vedno ne vedo, kaj pomenijo oznake e-mail ali e-pošta. To je najbolj osnovna in enostavna storitev, ki jo omogoča internet - poleg pregledovanja spletnih strani seveda. Preprosto z miško kliknemo na ustrezno sličico in na ekranu se odpre obrazec, kamor v ustrezen kvadratale vtiskamo naslov (npr. psihiatricnalzzns@postmaster.co.uk), pod njim pa v drug kvadratale sporočilo. Preostane nam samo še klik na slikico za pošiljanje in stvar je končana. Prejemnik bo skoraj v istem trenutku prejel našo pošto v svoj računalnik. Postopek ste si lahko ogledali tudi v romantični komediji, ki jo trenutno vrtijo v naših kinodvoranah Čaka te pošta. Naslov za elektronsko pošto prepoznamo po nenavadnem znaku @ sredi črk in številok. Na katero slikico morate klikniti, je odvisno od vrste programa, ki ga imate. Običajno pa je to kar stilizirana pisemska kuverta ali pisemski nabilnik.

Želimo vam čim več romantične pošte.

Klinični oddelek za otroško kirurgijo in intenzivno terapijo
Kirurška klinika, Klinični center Ljubljana
Zbornica zdravstvene nege Slovenije, prirejata:
Funkcionalno izobraževanje z učno delavnico

Kritično bolan otrok

dne 9. in 10. novembra 1999

v predavalnici 1 Kliničnega centra v Ljubljani,
Zaloška 7, 1525 Ljubljana.

Strokovni seminar organiziramo za vse medicinske sestre in zdravstvene tehnike, ki izvajajo zdravstveno nego pri bolnem otroku v bolnišnicah, v zdravstvenih domovih in drugih strokovnih zdravstvenih ustanovah. Strokovnega seminarja se lahko udeležijo tudi pedagoški delavci, ki poučujejo zdravstveno nego na zdravstvenih šolah. Izobraževanje se šteje za strokovno izpopolnjevanje, za kar se prejme potrdilo.

Program izobraževanja:

1. Teoretični del:

- Mesto medicinske sestre pri obravnavi kritično bolnega otroka;
- Razpoznavna kritično bolnega otroka;
- Temeljni in dodatni ukrepi oživljanja;
- Načini hitrega dovajanja tekočin pri hudo bolnem otroku;
- Priprava otroka za transport;
- Lajšanje bolečine.

2. Praktični del:

- Vaje iz oživljanja na modelih dojenčkov in večjih otrok;
- Uporaba enostavnih pripomočkov za odprtje dihalne poti;
- Vaje iz nastavljanja venskih poti.

3. Vprašalnik za oceno strokovno zastavljenih ciljev

Kotizacija znaša 18.000,00 SIT.

Nakazilo: H.B.S. d.o.o.

Žiro račun: 50100-601-272266, sklicna številka 05-140-99. Prijavnico in kopijo dokazila o vplačilu kotizacije prosimo pošljite na podjetje H.B.S. d.o.o., Cesta Dolomitskega odreda 44, 1000 Ljubljana.

Praktični del izobraževanja bo potekal v skupinski učni obliki, zato vas prosimo, da prijave pošljete do 15/10-1999 na podjetje H.B.S. d.o.o., Cesta Dolomitskega odreda 44, 1000 Ljubljana.

Prijavite se lahko na naslov: Podjetje H.B.S. d.o.o., Cesta Dolomitskega odreda 44, 1000 Ljubljana.

Organizacijski odbor: Minja Petrovič, Ela Okršlar, Rezi Krašovec, Klavdija Sosič.

Razmišljate o svojem delu? Želite storiti kaj zase? Pritrdilen odgovor. Pridružite se skupini in stopite korak naprej.

Psihiatrična klinika Ljubljana, Studenec 48, je v sodelovanju s priznanimi predavatelji pripravila program

funkcionalnega izobraževanja iz psihiatrične zdravstvene nege,

ker menimo, da je uspeh odvisen od obvladovanja zahtevnih nalog, da sta strokovnost in humanost najbolj pomembni pri našem delu in da spremenjene družbene razmere terjajo od nas vsakodnevno preverjanje znanj in veščin, da naši varovanci/bolniki pričakujejo visoko kakovost storitev zdravstvene nege in stalno prilagajanje potrebam.

Izkušeni strokovnjaki bodo z vami obravnavali sodobno teorijo in prakso psihiatrične zdravstvene nege.

Program je namenjen:

- sedanjim in prihodnjim zdravstvenim tehnikom in medicinskim sestram,
- drugim sodelavcem v zdravstveni negi,
- samostojnim podjetnikom na področju zdravstvene nege.

Začetek izvajanja programa:

Za prvo skupino od **17.05.-28.05.1999**

in za drugo skupino od **31.05.-11.06.1999.**

Število udeležencev v posamezni skupini je omejeno, zato vas prosim za pravočasne prijave. Informacije v zvezi z izobraževanjem vam bo posredovala Radojka Kobentar, tel.: 061/484-454 ali 485-451.

Pričakujemo vas.

PRIJAVNICA

Za program **izobraževanja iz psihiatrične zdravstvene nege**

Ime in priimek _____

Poklic in delovno mesto _____

Naslov delovne organizacije _____

Kotizacijo 70.000 SIT vplačate na žiro račun številka: 50103-603-000-04033974, sklic na številko 00-297C04.

Izpolnjeno prijavnico pošljite do 10.05.1999 na naslov:

Radojka Kobentar, Psihiatrična klinika Ljubljana, Studenec 48, 1000 Ljubljana.

V _____ dne _____ Podpis _____

Meridiana d.o.o., vas vabi na enodnevni strokovni seminar 9910

ŽIVETI Z BOLEČINO

DOŽIVLJANJE, BLAŽENJE IN ODPRAVLJANJE BOLEČINE TER SVETOVANJE PRIZADETIM

Četrtek, 13. maja 1999, 9.00-14.30, Poslovni center Hermes-SoftLab, Ljubljana

Seminar je namenjen delavcem v javnem in zasebnem zdravstvu – lekarnah, zdravstvenih domovih, bolnišnicah, domovih starejših občanov, dispanzerjih ter javnih in zasebnih ambulantah splošnega zdravstva.

Belladona-Bimed d.n.o. in Anhui College of Traditional Chinese Medicine, Kitajska, vabita v šolo dopolnilnega izobraževanja

3. ŠOLA TUI-NA KITAJSKE TERAPIJSKE MASAŽE Z OSNOVAMI TRADICIONALNE KITAJSKE MEDICINE IN ŠPORTNE MASAŽE.

Začetek v soboto, 17. aprila ob 10.00 uri, Fakulteta za šport, Ljubljana

Programski vodja šole: mag. Edvin Dervišević, dr. med. asistent medicine športa. Šolanje je namenjeno, delavcem v fizioterapiji in rehabilitaciji, splošnem zdravstvu, športu, kozmetičnih in masažnih salonih. Certifikati o opravljenem šolanju so pod jurisdikcijo Anhui College of Traditional Chinese Medicine.

Belladona-Bimed d.n.o. in Francosko homeopatsko združenje, Pariz, vabita v šolo dopolnilnega izobraževanja

FRANCOSKA ŠOLA HOMEOPATIJE – 2. Generacija

Začetek v soboto, 29. maja 1999 ob 10.00 uri, Hotel Jelovica, Bled

Programski vodja šole: Gerard Hénri, dr. med., tajnik Francoskega homeopatskega združenja. Šolanje je namenjeno zdravstvenim delavcem, ki se želijo usposobiti na področju homeopatskega zdravljenja. Certifikati o opravljenem šolanju so pod jurisdikcijo Francoskega homeopatskega združenja in so priznani v vseh državah članicah Evropske skupnosti.

MERIDIANA
— d.o.o./Ltd —

Informacije in tiskane programe seminarja in obeh šol dobite na naslovu:
Žirovski vrh sv. Urbana 34, 4224 Gorenja vas
Izvršna producentka Anka J. Satler, RMP, tel.: 064/607 000
NMT 0609/625 349, GSM 041/625 349, faks 064/607 001,
e-pošta: meridiana@siol.net.

Slovensko društvo hospic vabi zdravnike, medicinske sestre, socialne delavce, vzgojitelje, psihologe in vse, ki jih tema zanima, na simpozij

KO UMRE OTROK

v soboto, 29.05.1999 od 09. do 16. Ure
v veliki predavalnici Medicinske fakultete,
Korytkova ulica 2, Ljubljana

Program:

08.30-09.00 Prijava udeležencev

09.00-10.30 Pozdrav in uvodne misli (Metka Klevišar)

Nemoč diagnoze – Uvod v temo s prikazom primera
(Urs Hunziker)

Kako bolezen vpliva na družino (Peter Fässler-Weibel)

10.30-10.45 Odmor

11.45-12.30 **Zdravstveno osebje ob umiranju otroka** (Janez Primožič, Minja Petrovič)

Psihološko spremljanje (Peter Fässler-Weibel)

12.30-13.15 Odmor

13.15-16.00 **Akutna smrt na kliniki** (Urs Hunziker)

Smrt zaradi nesreče (Peter Fässler-Weibel)

Skupni pogovor

Zaključek seminarja

Za prevajanje iz nemščine bo poskrbljeno

Kotizacija za seminar je 6.000 SIT, za študente 2.000 SIT. Nakažete jo na ŽR društva: 50106-678-703305 sklicna številka 00 333. Zbornica zdravstvene nege daje soglasje, da se udeležba na seminarju upošteva pri napredovanju.

Prijave na naslov: Slovensko društvo Hospic, Gosposvetska 10, Ljubljana, tel.: 061/13 15 399

Peter Fässler-Weibel, zakonski in družinski terapevt, vodi svetovalni center Spremljanje in trpljenje in žalovanju v Winterthurju, Švica

Urs Hunziker, dr. med., predstojnik otroške klinike v Winterthurju

Janez Primožič, doc., dr. med., predstojnik oddelka za otroško kirurgijo Kliničnega centra v Ljubljani

Minja Petrovič, VMS oddelka za otroško kirurgijo Kliničnega centra v Ljubljani

SLOVENSKO DRUŠTVO HOSPIC Vabi na

ENODNEVNE STROKOVNE DELAVNICE,

ki bodo potekale v poslovnih prostorih Slovenskega društva Hospic na Gosposvetski 10 v Ljubljani.

ČETRTEK, 08.04.1999

KAKO POVEDATI SLABO PROGNOZO BOLEZNI, ponuja praktično pomoč za sporočanje bolnikom ali staršem umirajočih otrok. Ob primerih in dilemah bomo preizkušali naše lastne zadrege in strahove, ter izoblikovali razumljiv in jasen pristop za sporočanje resnice.

SOBOTA, 05.06.1999

KO KDO OSTANE SAM (kako ravnamo z žalujočim): udeleženci se bodo seznanili z značilnostmi procesa žalovanja in različnim ravnanjem z žalujočim.

SOBOTA, 10.04.1999

SREDA, 02.06.1999

MOJ ODNOS DO SMRTI: na seminarju bodo udeleženci aktivno razpravljali o lastnem odnosu do umiranja in smrti. Namenjen je prepoznavanju lastnih strahov, da bi lažje ravnali z umirajočim bolnikom.

SOBOTA, 17.04.1999

KOMUNIKACIJA Z UMIRAJOČIM BOLNIKOM IN SVOJCI V PROCESU UMIRANJA: na delavnici se bomo učili dobre komunikacije z bolnikom, odkrivali občutljivost in sočutje, ki ju potrebujemo, da lahko zaznamo potrebe in hotenja bolnika in njegove družine.

SREDA, 21.04.1999,

SOBOTA, 22.05.1999

DUHOVNOST V ČASU HUDE BOLEZNI: udeleženci se seznaniijo z umetnostjo izpuščanja, poslušanjem kot temeljem spremljanja hudo bolnega, upanjem, vprašanjem vrednot,...

ČETRTEK, 13.05.1999

PREPREČEVANJE IZGOREVANJA OSEBJA OB UMIRAJOČEM BOLNIKU IN NJEGOVIH SVOJCIH: v delavnici bomo skušali prepoznati vzroke izčrpanja in obudili mir, samozaupanje in nove inspiracije - kot vodič za naše notranje zorenje in delo na sebi.

SOBOTA, 08.05.1999

ZDRAVSTVENA NEGA V DRUŽINI Z UMIRAJOČIM BOLNIKOM: udeleženci bodo razpravljali o glavnih negovalnih težavah in spoznali kar najboljši stik z bolnikom in njegovimi svojci.

SOBOTA, 10.04.1999

CELOSTNO ZDRAVLJENJE BOLEČINE: opredelitev bolečine, vzroki za njen nastanek (psihični, fizični, socialni, duhovni) in metode za vplivanje nanjo z vidika zdravstvene nege.

ČETRTEK, 06.05.1999

KAKO LAHKO POMAGAM? Kaj nas ustavlja, nam povzroča dileme in konflikte, zakaj nas je strah in smo ujeti v opravičila, ko se v zadnjem hipu izognemo neprijetnemu položaju? Raziskali bomo našo resnično naravo, ki je polna sočutja.

Delavnice bodo potekale med 09. In 14. Uro. Število udeležencev za posamezno delavnico je omejeno na 15. Kotizacija znaša 5.000 SIT. Plačilo na ŽR 50106-678-703305 sklic na številko 00 333. Informacije in prijave na telefon dopoldne 061/131 53 99.

Zbornica zdravstvene nege Slovenije

OFTALMOLOŠKA SEKCIJA

Vabilo na

STROKOVNO SREČANJE,

ki bo v petek, 14.05.1999 v Hotelu CELEIA v Celju

PROGRAM:

09.00 Registracija udeležencev

09.30 Svečana otvoritev

Pozdravni govor predsednice strokovne sekcije

Pozdravi gostov

Kulturni program

10.00 VIDNO POLJE – Osnove in priprava pacienta na pregled

Gorjup Mateja, VMS

Spremembe vidnega polja pri okvarah vidne poti

Podgoršek Slava, dr. med. spec. oftalmolog

10.30 VNETAJA OČESNE VEZNICE

Meh Boštjan, dr. med.

Lampret Marina, SMS

11.00 Odmor

11.30 ZGODOVINSKI PREGLED ZDRAVLJENJA Z ORTOPTIČNIMI VAJAMI

Komes Nadica, ortoptičarka

12.15 KOMUNIKACIJA S SLEPIMI IN SLABOVIDNIMI

Gorjup Mateja, VMS

12.30 KONTINUIRANA ZDRAVSTVENA NEGA

Brložnik Magda, VMS, spec. patron. zdrav. nege.

ZAKLJUČEK SREČANJA

Skupno kosilo

Udeležba na seminarju se šteje za strokovno izpopolnjevanje. Kotizacija je 7.000,00 SIT za člane ZZN Slovenije, za nečlane 14.000,00 SIT. Plača se lahko na strokovnem srečanju ali pa na žiro račun ZDMSZT Slovenije, številka računa 50101-678-48641, sklic na številko 00-122-13, z obveznim pripisom "za oftalmološko sekcijo". S seboj imejte člansko izkaznico in potrdilo o plačani kotizaciji.

Hotel CELEIA je nasproti Avtobusne postaje Celje, med stavbama Zavarovalnice Triglav in Kovinotehne. Tudi železniška postaja je v neposredni bližini.

Dodatne informacije:

Mavrič Ruža, Očesni oddelek Bolnišnice Celje, tel.: 063 402 711 int. 54-54.

Predsednica sekcije : Ljuba Taljat

Zbornica zdravstvene nege Slovenije

SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER V ONKOLOGIJI

Vabi na

24. STROKOVNI SEMINAR RAK MOD

18.05.1999, Onkološki inštitut Ljubljana

08.30-09.00 Registracija udeležencev

09.00-09.10 Otvoritev, pozdravni govori

09.10-09.40 Epidemiološke in etiološke značilnosti raka mod
Prof. dr. Vera Pompe Kim, dr. med.

09.40-10.00 Diagnostika in stadij raka mod
Marjeta Stanovnik, dr. med.

10.00-10.30 Kirurško zdravljenje raka mod
As. Dr. Andrej Kmetec, dr. med.

10.30-11.00 Zdravstvena nega bolnika pri kirurškem zdravljenju raka mod
Stane Grabljevec, VZT

11.00-11.30 ODMOR

11.30-12.10 Sistemsko zdravljenje raka mod
Marjeta Stanovnik, dr. med.

12.10-12.30 Vloga medicinske sestre pri izvedbi sistemskega zdravljenja raka mod
Metka Bricelj, VMS

12.30-13.00 Zdravstvena nega bolnika pri sistemskem zdravljenju raka mod
Katarina Lokar, VMS

13.00-13.30 Stiske bolnika z rakom mod
Prim. Marija Vegelj Pirc, dr. med.

13.30-14.00 Kaj lahko storimo na področju preventive in zgodnjega odkrivanja raka mod? (predstavitev zloženke: Sekcija medicinskih sester v onkologiji, Zveza slovenskih društev za boj proti raku)

14.0 POGOSTITEV

Kotizacija za člane zbornice znaša 7.000 SIT, za nečlane 14.000 SIT. Kotizacijo nakažite na žiro račun ZZNS št.: 50101-678-48641, sklic na številko 00-122-16 s pripisom "za Sekcijo medicinskih sester v onkologiji" ali pa znesek poravnate pred pričetkom seminarja. Ob registraciji je potrebna članska izkaznica ZZNS (člani) in potrdilo o plačani kotizaciji.

Organizacijski odbor: Albina Bobnar, Marina Velepich, Brigita Skela-Savič, Mira Logonder, Nataša Knafelc, Zlatka Selimovič, Slavica Hodžič.

Prijava in informacije: Slavica Hodžič, Onkološki inštitut Ljubljana, Zaloška c. 2, 1105 Ljubljana - tel.: (061) 13 20 018, faks: (061) 13 14 180.

Predsednica sekcije: Brigita Skela-Savič

Zbornica zdravstvene nege Slovenije

SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV V SOCIALNIH ZAVODIH VABI NA
DVODNEVNO STROKOVNO SREČANJE

DNE 19.05. in 20.05.1999 V HOTELU TRANSTURIST V ŠKOFJI LOKI S TEMO:

ZDRAVSTVENA NEGA STAROSTNIKA S SLADKORNO BOLEZNIJO

Sreda, 19. maja 1999

- 09.00-10.00 Registracija udeležencev
- 10.00-10.10 Uvodni pozdravi in otvoritev strokovnega srečanja
- 10.10-10.40 Sladkorna bolezen-splošno in epidemiologija - Karmen Janša, dr. med.
- 10.40-11.15 odmor za kavo
- 11.15-11.55 Novosti v prehrani sladkornega bolnika - Janja Leskovar, inž. živ. tehn.
- 11.55-12.35 Praktični vidiki zdravljenja sladkornega bolnika - Dragica Poženel, VMS
- 12.35-13.30 ODMOR ZA KOSILO
- 13.30-14.10 Zdravljenje sladkorne bolezni tipa II in ukrepanje sestre ob poslabšanju - Tomaž Camlek, dr. med.
- 14.10-14.50 Posebnosti osebne higiene in nege nog pri sladkornem bolniku - Mira Slak, VMS
- 14.50-15.15 odmor za kavo
- 15.15-15.30 Kratka predstavitev Centra slepih Škofja Loka - Silva Bizjak, dipl. org.
- 15.30-16.00 Posebnosti pri delu s slepimi sladkornimi bolniki - Milena Trček, SMS
- Ob 17.00 možnost ogleda muzeja na gradu in ogled mesta Škofja Loka.
- Ob 20.00 slavnostna večerja s programom v hotelu Transturist Škofja Loka.

Četrtek, 20. maja 1999

- 09.00-10.30 A učna delavnica – prehrana, jedilniki - Mira Valant, SMS
- 09.00-10.30 B učna delavnica – prehrana, jedilniki - Dragica Poženel, SMS
- 09.00-10.30 C učna delavnica – terapija pri sladkornem bolniku in samostojnost - Milena Trček, SMS
- 09.00-10.30 D učna delavnica – terapija pri sladkornem bolniku in samostojnost - Tomaž Camlek, dr.med.
- 10.00-11.00 odmor za kavo
- 11.00-12.30 C učna delavnica – prehrana, jedilniki - Mira Valant, SMS
- 11.00-12.30 D učna delavnica – prehrana, jedilniki - Dragica Poženel, VMS
- 11.00-12.30 A učna delavnica – terapija pri sladkornem bolniku in samostojnost - Milena Trček, SMS
- 11.00-12.30 B učna delavnica – terapija pri sladkornem bolniku in samostojnost - Tomaž Camlek, dr.med.
- 12.30-13.00 povzetki, zaključek seminarja

Informacije: Udeležba na seminarju se šteje za strokovno izpopolnjevanje. Kotizacija za člane ZZNS je 14.000,00 SIT, za nečlane 28.000,00 SIT. Vplačate lahko na ŽR: 50101-678-48641, na številko 00 12230 ali pred pričetkom seminarja. Ob registraciji potrebujete člansko izkaznico in potrdilo o plačani kotizaciji.

Prenočišče rezervirajte v Hotelu Transturist Škofja Loka.

Dodatne informacije: Silva Bizjak, CSS Škofja Loka, tel.: 064/616-301

Prisrčno vabljeni!

Predsednica sekcije: Milena Križaj

Zbornica zdravstvene nege Slovenije

Psihiatrična in nevrolška sekcija

7. Posvetovanje o teoriji in praksi zdravstvene nege

20. in 21. 5. 1999 v Dobrni

Letošnja tema: »**Biti subjekt v procesu ZN**«

Četrtek, 20. 05. 1999

- 08.30 - 09.00 registracija udeležencev
- 09.00 - 09.10 Uvodni prispevek - Marija Mrak, predsednica sekcije
- 09.10 - 09.40 Strokovna načela ZN kot pogoj za obravnavanje človeka kot subjekta - mag. Bojana Filej, VMS, dipl. org. dela (Kolaborativni center SZO za primarno zdravstveno nego)
- 09.40 - 10.10 Ali je tudi medicinska sestra v procesu ZN vedno subjekt? - Majda Šlajmer Japelj, VMS, dipl. soc. (Kolaborativni center SZO za primarno zdravstveno nego)
- 10.10 - 10.40 Odnos varovanec - medicinska sestra in supervizija - Ema Ščavničar, VMS (višja predavateljica na VŠZ Lj.)
- 10.40 - 11.00 odmor
- 11.00 - 11.30 Pacient - klient subjekt v luči teorije izbire in realitetne terapije Williama Glasserja - Milica Maslo, VMS, prof. zdr. vzgoje (ZD Piran)
- 11.30 - 11.50 Subjekt - odvisnost - Lucija Matič, dipl. MS (Inter-na klinika, KC Ljubljana)
- 11.50 - 12.10 Pomembnost vključevanja svojcev - staršev v proces ZN - Jožica Peterka, VMS, prof. ped. (Pediatrska klinika, KC Lj.)
- 12.10 - 14.00 kosilo
- 14.00 - 14.20 Patronažna MS kot subjekt v družini - Tatjana Geč, VMS, dipl. org. dela (ZD Adolfa Drolca v Mariboru)
- 14.20 - 14.40 Negovalni team kot subjekt v procesu ZN - Helena Brežnik, VMS (SZŠ Celje)
- 14.40 - 15.00 Sodelovanje soc. del. s teamom ZN pri obravnavi pediatričnega bolnika - Nataša Uranker, dipl. soc. del. (Pediatrska klinika, KC Lj.)
- 15.00 - 15.20 Varovanec z demenco v procesu ZN - Branka Mikluž, VMS, spec. psih. ZN in Zlata Živič, VMS, spec. psih. ZN (PK Lj.)
- 15.20 - 15.45 odmor
- 15.45 - 17.15 diskusijske skupine
- 17.15 - 17.45 plenarni zaključek prvega dne
- 20.00 skupna večerja, družabno srečanje z glasbo in žrebanje nagrad

Petek, 21. 05. 1999

- 08.30 - 09.00 registracija udeležencev
- 09.00 - 09.20 Biti svojci je enako težko kot biti bolnik - Milena Marinič, VMS (PK Lj.)
- 09.20 - 09.40 Pomen odnosov ob sprejemu bolnika - odnos do bolnika kot subjekta in odnosi v negovalnem teamu - Stanka Komazec, VMS, spec. psih. ZN (PK Lj.)
- 09.40 - 10.00 Varovanec v socialnem zavodu kot subjekt v procesu ZN - Karmen Kranvogel, VMS, (ZDŽB Hras-tovec Trate)
- 10.00 - 10.20 Medicinska sestra v primarni ZN in uvedba kar-tice zdravstvenega zavarovanja - Vladimir Kobač Tomšič, VMS (ZD Sevnica)
- 10.20 - 10.40 Srečanje z umiranjem - Brane Kogovšek, VMT, prof. def. (PK Lj.)
- 10.40 - 11.00 odmor
- 11.00 - 12.30 diskusijske skupine
- 12.30 - 13.30 plenarni zaključek posvetovanja

Prosimo, da nam pošljete vprašanja, dileme ali drugačna izhodišča za diskusijo.

Vsi udeleženci posvetovanja in tisti, ki nam boste poslali le pošto, boste sodelovali v nagradnem žrebanju (glavne nagrade: trije zlati izdelki našega sponzorja). Ves čas posvetovanja bomo spodbujali diskusijo in bo mogoče sodelovati z neposrednim vključevanjem, preko listkov ali pošte. Izobraževanje je priznано kot strokovno izpopolnjevanje.

Prenočišče si lahko rezervirate v recepciji Zdravilišča Dobrna. Tel.: 063 778 110, faks: 063 778 034. Pri rezervaciji se sklicujte na "seminar Psihiatrične in nevrolške sekcije". Kotizacija za člane zbornice znaša 17.000 sit (enodnevna kotizacija: 10.000 sit). Nakažete jo lahko na žiro račun ZZNS številka 50101-678-48641, z obvezno sklicno številko 00 12207. S seboj prinesite potrdilo o plačani kotizaciji in člansko izkaznico ZZNS. V kotizaciji je vštet obsežen zbornik prispevkov vseh posvetovanj - vključno z letošnjimi prispevki, udeležba na vseh dejavnostih po programu, ter kava in osvežilne pijače. Prijavnice ali izhodišča za diskusijo (vprašanja) pošljite na naslov: Livio Kosina, Klinični oddelek za mentalno zdravje, Zaloška 29, 1000 Ljubljana

(e-pošta: psihiatricna1zzns@postmaster.co.uk). Vse dodatne informacije lahko dobite: Marija Mrak, tel. 041 507862 ali Livio Kosina, tel. 041 682111.

Strokovno-organizacijski odbor: Marija Gorše Muhič, Francka Javorski Čuden, Livio Kosina, Marija Mrak, Ladi Škerbinek, Viktorija Štiglic in Drago Voriš.

Predsednica sekcije: Marija Mrak

Zbornica zdravstvene nege Slovenije
Psihiatrična in nevrološka sekcija
Ministrstvo za zdravstvo RS
Koordinacija centrov za preprečevanje in zdravljenje odvisnih od prepovedanih drog
Ustanova Odsev se sliši

1. slovenska konferenca o odvisnosti

20. - 22. 5. 1999 - Cankarjev dom, Ljubljana

Konferenca je namenjena vsem, ki se srečujemo z različnimi oblikami odvisnosti, predvsem pa od prepovedanih drog, alkohola in tobaka. Ob dopoldnevih bodo vrhunski domači in tuji strokovnjaki predstavili posamezne vsebine, s katerimi se bomo podrobneje srečali v popoldanskih delavnicah, referatih udeležencev in posterjih. Predavanja v tujih jezikih bodo prevajana v slovenščino. Najširši javnosti bo na voljo tudi predstavitev aktivnosti in organizacij s področja preprečevanja in zdravljenja odvisnosti.

Glavne teme konference: zgodovinski, kulturološki, etični in moralni vidiki odvisnosti, preprečevanje odvisnosti, zakonodaja, epidemiologija, programi obravnave uživalcev drog - svetovanje, zmanjševanje škode, substitucijski programi, detoksikacija, podaljšano zdravljenje, terapevtske skupnosti, rehabilitacija, nalezljive bolezni, akutne zaskrbitve, obravnava ranljivih skupin (otroci, ženske...), samoorganiziranje uživalcev drog in njihovih svojcev, droge in policija, sodstvo, zapori, vojska, promet, šport, kultura, mediji, vrednotenje programov in raziskovalno delo.

Zdravstvena nega bo vsekakor vključena v celoten program tridnevnega dogajanja v Cankarjevem domu, zato se bodo tisti, ki se s tem področjem ukvarjajo, udeležili celotne konference.

Še posebej pa bi vas radi opozorili na dogajanje v soboto, 22. 5. 1999.

V dopoldanskem delu bodo obravnavane teme:

Odvisnost od ilegalnih drog - potrebe po sodelovanju na področju ZN,
Dejavnosti ZN pri ambulantni obravnavi odvisnih od nedovoljenih drog,
Dejavnosti ZN pri hospitalni obravnavi odvisnih od nedovoljenih drog,

Zdravstvenovzgojno delovanje v okviru patronažne ZN,

Zdravstvenovzgojno delovanje in svetovanje med. sestre,

Celostni pristop k preprečevanju zasvojenosti in vloga šole,

Lokalne akcijske skupine in možnosti za vključevanje medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov,

Vloga zavoda RS za šolstvo pri preprečevanju zasvojenosti v šolah in domovih za učence,

Občutek lastne vrednosti in zloraba drog,

Učinki zlorabe drog in alkohola na otroke,

Zdravljenje odvisnosti in ponovna izgradnja občutka lastne vrednosti,

Ključna priporočila za vključevanje in podporo skupnosti.

V popoldanskem delu bodo naslednje okrogle mize:

Sodelovanje na področju ZN in drugi akterji,

Preprečevanje zasvojenosti v RS,

Obravnava,

Zaključna okrogla miza - vključena vsa področja.

Kotizacija za tri dni: 25.000 sit - Dnevna kotizacija: 10.000 sit

Kotizacijo se plača na ŽR CD: 50100-603-41427, s sklicno št. 05-6412094 (za konferenco o odvisnosti).

Podroben program še ni dokončan, zato vam ga bomo posredovali kasneje.
Informacije na tel. št. 041 682 111 (g. Livio Kosina) ali <http://www.ustanova-odsevseslisi.si>.

ZVEZA DRUŠTEV MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SLOVENIJE

Vabimo Vas, da se udeležite seminarja

ČLOVEK KOT CELOSTNO BITJE V.

Seminar, ki šteje za strokovno izobraževanje

Seminar bo potekal v sredo,

12. maja 1999,

v Ljubljani, Rožna dolina c. XV/14,
GALERIJA GRAD

Teme na seminarju:

09.00-10.55	Telesna, psihosocialna in duhovna razsežnost osebnosti
Socialni motivi
prof. dr. Janek Musek
10.55-11.15	odmor
11.15-13.30	Logoterapija in smisel življenja
Otroke je potrebno za življenje navdušiti
Zdrav razvoj otroka pospešujejo zlasti ustrezni vzgojni prijem
Doslednost pri vzgoji
doc. dr. Zdenka Zalokar Divjak
13.30-15.00	odmor
15.00-16.55	Psihosomatske bolezni današnjega časa
Psihološki problemi psihosomatskega bolnika v zvezi z vklapljanjem v življenje
prof. dr. Maks Tušak

Prijave sprejemamo pisno, po faksu ali po telefonu na naslov: EDUCY d.o.o., Rožna dolina c. XV/14, 1000 Ljubljana ali p.p. 3251, 1113 Ljubljana, tel.: 061 1234 446, 1234 612, 0609 620 721, g. Marijan Musek, faks: 061 1234 447.

Za morebitne dodatne informacije smo Vam na voljo med 8. In 15. uro na navedenih telefonih.

Kotizacija za slušatelja na posameznem seminarju znaša 12.780,00 SIT (popusti – glej katalog dodatnega strokovnega izobraževanja 1999, Educy, str. 3). Kotizacijo lahko nakažete na žiro račun: 50105-601-278100, ali jo poravnate uro pred pričetkom seminarja.

Vabimo Vas, da se udeležite seminarja

OSEBNOST IN ZDRAVJE V.

Seminar, ki šteje za strokovno izobraževanje. Seminar bo potekal v sredo, **19. maja 1999,** v Ljubljani, Rožna dolina c. XV/14, GALERIJA GRAD

Teme na seminarju:

09.00-10.55	Osebnostni temelji zdravlja
Osebnost v soočanju s problemi in težavami – I. del,
prof. dr. Janek Musek
10.55-11.15	odmor
11.15-13.30	Življenje je vedno smiselno
Uresničevanje življenjskih nalog – I. del
doc. dr. Zdenka Zalokar Divjak
15.00-16.55	Prepoznavanje človekovega izraza
Barva kot način izražanja človekove osebnosti
prof. dr. Maks Tušak

Prijave sprejemamo pisno, po faksu ali po telefonu na naslov:

EDUCY d.o.o., Rožna dolina c. XV/14, 1000 Ljubljana ali p.p. 3251, 1113 Ljubljana, tel.: 061 1234 446, 1234 612, 0609 620 721, g. Marijan Musek, faks: 061 1234 447. Za morebitne dodatne informacije smo Vam na voljo med 8. in 15. uro na navedenih telefonih.

Kotizacija za slušatelja na posameznem seminarju znaša 12.780,00 SIT (popusti – glej katalog dodatnega strokovnega izobraževanja 1999, Educy, str. 3). Kotizacijo lahko nakažete na žiro račun: 50105-601-278100, ali jo poravnate uro pred pričetkom seminarja.

Mika d.o.o.

Kolodvorska 3, 4000 Kranj

tel.: 064/222 685, fax: 064/225 443

Izdelujemo in prodajamo

uniforme za medicinsko osebje

•
bolniško perilo

•
operacijsko perilo

•
posteljno perilo

V ALPE ADRIA CONFERENCE ON NURSING TRIESTE, 27. – 29. MAY 1999 "Which nursing for the next generation: new strategies for education and professional work"

**SAVEZ ZDRAVSTVENIH RADNIKA CRNE GORE
SEPTEMBARSKI SUSRETI
ZDRAVSTVENIH RADNIKA CRNE GORE
16.09.-19.09.1999, PETROVAC, BAR, BEČIČI, IGALO
PLENARNA TEMATIKA ZA SVE PROFILE
RESPIRATORNE INFEKCIJE**

Nursing health and the environment

Global pollutants
nursing actions

Inspired by
Nightingale's
writings on
environment
and health

ICN Centennial
preconference

London, England
June 26, 1999
QEII Conference
Center

Sponsored by
— American Nurses Association
— American Nursing Foundation
— Environmental Health Education
Center, University of Maryland
— Health Care Without Harm
— Nightingale Institute for Health and the Environment

**Nursing health and
the environment
ICN Centennial
preconference
London, England
June 26, 1999
QEII Conference
Center**

**Second International
Conference
For Nurses and Allied
Health care
Professionals on
Prostate Center
"Prostate Cancer: a
Challenge in the New
Millennium"
Paris, France,
June 27-28, 1999**

**Second International Conference
for Nurses and Allied Health Care Professionals
on Prostate Cancer**

"Prostate Cancer: a Challenge in the New Millennium"

*Deuxième Conférence Internationale
pour Personnels Infirmiers
et Autres Professionnels de la Santé
sur le Cancer de la Prostate*

« Cancer de la prostate: un défi pour le nouveau millénaire »

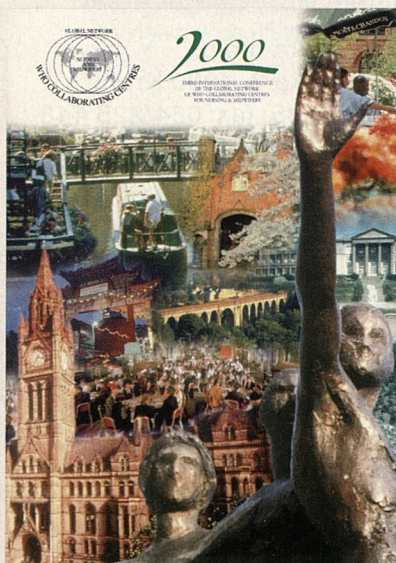
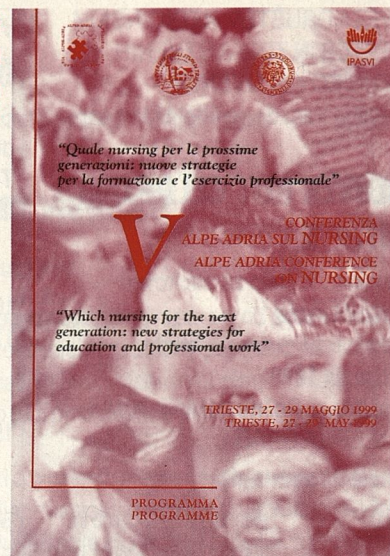
Paris, France, June 27-28, 1999

Organised by
International Union Against Cancer (UICC)
International Consultation on Urological Diseases (ICUD)
Second Announcement

**Third International Conference of the Global Network of WHO
Collaborating Centres for Nursing and Midwifery
The Global Network 2000 Conference will take place
from 26-28 July 2000 at Bridgewater Hall and G-MEX in
Manchester, England**

**Dodatne informacije so na voljo na sedežu
Zbornice zdravstvene nege Slovenije**

Novosti iz palete Tosaminih setov

Predstavljamo vam dva nova seta vatirancev:

SET VATIRANCEV **45 x 15 cm, 1 KOS, STERIL in**

SET VATIRANCEV **15 x 10 cm, 1 KOS, STERIL**

Seti so v paketih, pri katerih je vrhnja plast folija, spodnja stran pa medicinski papir z indikatorjem sterilnosti. Sterilizacija je parna. Pri normalnih razmerah skladiščenja in če varovalni ovoj ni poškodovan, je čas trajanja sterilnosti 5 let oziroma 60 mesecev.

Vsi dodatni podatki so vam na voljo pri vaših dobaviteljih ali pa v Tosami (telefon: 061 714 611).

 TOSAMA

ISO 9001 GMP

Končno me cvetni prah ne moti več!

Končno sem se znebil kihanja in srbečih ter solznih oči.

Končno so tu tablete Flonidan® S, ki hitro in učinkovito ustavijo alergijo.

Končno so tu tablete, ki ne povzročajo zaspanosti in nimajo stranskih učinkov.

In končno jih lahko dobim tudi brez recepta.

Flonidan® S vsebuje loratadin. Pred uporabo natančno preberite navodilo!
O tveganju in stranskih učinkih se posvetujte z zdravnikom ali farmacevtom.

Flonidan® S
hitro ustavi alergijo